

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNÍCTVÍ A DANÍ

Komparace vybraných konstrukčních prvků důchodových daní v České republice a v
Hongkongu
Comparison of Selected Structural Elements of Income Taxes in the Czech Republic
and Hong Kong

Student:
Vedoucí bakalářské práce:

Denis Toma
doc. Ing. Michal Krajňák, Ph.D.,MBA,LL.M.

Ostrava 2023

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Daňové zatížení v České republice se zaměřením na oblast důchodových daní	5
2.1	Daň, její pojetí a jednotlivé funkce	6
2.2	Daňová soustava se zaměřením na přímé daně a její položky	6
2.3	Daň z příjmů fyzických osob v České republice.....	7
2.3.1	Poplatník daně z příjmů fyzických osob.....	8
2.3.2	Předmět daně z příjmů fyzických osob.....	9
2.3.3	Sazba daně z příjmů fyzických osob.....	10
2.3.4	Výpočet daňové povinnosti	10
2.3.5	Daňové úlevy, slevy a daňový bonus u fyzických osob	13
2.4	Daň z příjmů právnických osob v České republice.....	14
2.4.1	Poplatník daně z příjmů právnických osob.....	14
2.4.2	Předmět daně z příjmů právnických osob.....	15
2.4.3	Sazba daně z příjmů právnických osob.....	17
2.4.4	Přechod výsledku hospodaření na základ daně a výpočet daňové povinnosti.....	17
2.4.5	Daňové úlevy u právnických osob.....	19
2.5	Nemovité věci, jejich sazby a zdaňovací období	20
3	Vymezení daňového systému Hongkongu v oblasti daní důchodového typu	22
3.1	Daň z příjmů fyzických osob v Hongkongu	25
3.1.1	Poplatník daně z příjmů fyzických osob.....	25
3.1.2	Předmět daně z příjmů fyzických osob.....	26
3.1.3	Sazba daně z příjmů fyzických osob.....	27
3.1.4	Výpočet daňové povinnosti	27
3.1.5	Daňové úlevy u fyzických osob.....	29
3.2	Daň z příjmů právnických osob v Hong Kongu.....	30
3.2.1	Poplatník daně z příjmů právnických osob.....	30
3.2.2	Předmět daně z příjmů právnických osob.....	31
3.2.3	Sazba daně z příjmů právnických osob.....	31
3.2.4	Výpočet daňové povinnosti	32
3.2.5	Daňové úlevy u právnických osob.....	33
3.3	Nemovité věci, sazby a zdaňovací období	34
4	Porovnání daňového zatížení u osobní a korporátní důchodové daně.....	35
4.1	Všeobecná komparace.....	35

4.2	Konstrukce daně z příjmů fyzických osob a její komparace.....	36
4.2.1	Poplatník daně z příjmů fyzických osob.....	36
4.2.2	Předmět daně z příjmů fyzických osob.....	36
4.2.3	Sazba daně z příjmů fyzických osob.....	37
4.2.4	Výpočet daňové povinnosti	37
4.2.5	Daňové úlevy u fyzických osob.....	44
4.3	Konstrukce daně z příjmů právnických osob a její komparace.....	45
4.3.1	Poplatník daně z příjmů právnických osob.....	45
4.3.2	Předmět daně z příjmů právnických osob.....	46
4.3.3	Sazba daně z příjmů právnických osob.....	46
4.3.4	Výpočet daňové povinnosti	47
4.3.5	Daňové úlevy u právnických osob.....	49
4.4	Modelový příklad s využitím vybraných důchodových daní.....	49
4.5	Diverzifikace přerozdělení důchodů v České republice a Hongkongu.....	57
4.6	Výstupy z komparace a možná doporučení	63
5	Závěr	70
	Seznam použité literatury	73
	Seznam zkratk	80
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Dané téma v této práci se zabývá přímými daněmi v České republice (ČR), která je členským státem Evropské unie. Stejně jako v mnoha jiných evropských zemích se i u nás zdanění řídí občanským právem. Měnou, se kterou se v zemi obchoduje, je česká koruna (Kč), která je nedílnou součástí života českých občanů.

Je třeba poznamenat, že Hongkong (HK) pro některé státy je a pro některé státy není samostatným státem a v současné době tak je diskutabilní, jestli se vážně klasifikuje jako město Čínské lidové republiky. Zajímavé však je, že má vlastní daňový systém a až do roku 2047 uplatňuje vlastní zákony na základě čínsko-britské deklarace podepsané v roce 1984. Ty jsou založeny na zvykovém právu, a jsou tedy totožné s těmi Britskými. Tento jedinečný systém je znám jako „one country two systems“ neboli „jedna krajina, dva systémy“. Oficiální měnou je hongkongský dolar (HKD), zdanění fyzických osob (FO) v Hongkongu je známé jako „Personal income tax“ a zdanění právnických osob (PO) jako „Corporate income tax“.

Cílem bakalářské práce je v teoretické části využít metodu syntézy a deskripce pro jednotlivé prvky důchodové daně v České republice a v Hongkongu. Důraz je kladen na daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Cílem praktické části práce je pak poskytnout České republice doporučení ke zlepšení konstrukce daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob za pomoci analýzy a komparace konstrukčních prvků českého a hongkongského systému daně z příjmů.

Daňové systémy v této práci zobrazují scénáře daně z příjmů fyzických osob (DPFO) a daně z příjmů právnických osob (DPPO) pro ČR a HK s cílem přehledně a podrobně vysvětlit čtenáři na různých praktických příkladech výpočty DPFO a DPPO a umožnit mu posoudit nejvýhodnější a nejpřínosnější varianty zdanění v daných jurisdikcích. Cílem je poskytnout přehled o jednoduchosti a složitosti v jednotlivých jurisdikcích s možností posoudit nejpřínosnější a nejvýhodnější daňové možnosti. Studie analyzuje praxi důchodového zdanění v ČR a HK a poskytuje vlastní doporučení.

Tato práce porovnává vybrané konstrukční prvky českého a hongkongského systému důchodového zdanění. Důchodové daně (daně z příjmů) jsou významným zdrojem příjmů státních rozpočtů v mnoha zemích světa. Vždy je však třeba hledat cesty, jak zvýšit efektivitu daňového systému a zároveň zlepšit kvalitu státu, aniž by došlo k nadměrnému zatížení jednotlivců a podniků. Je také možné porovnávat různé země a

daňové systémy a určit optimální strukturu. Žádná země by neměla ignorovat otázku zlepšení svého daňového systému, neboť funkční a transparentní daňový systém bude přínosem nejen pro stát, ale i pro občany a podniky.

Důležité je také prozkoumat problematiku dvojího zdanění mezi ČR a HK a určit vybrané konstrukční prvky daně z příjmů mezi těmito zeměmi.

Obsah je rozdělen do tří hlavních kapitol. Kapitola dva se zabývá teoretickými východisky přímých daní v ČR ve vztahu k dani z příjmů, určením poplatníků, předmětů daně, dílčího základu daně (DZD), základu daně (ZD), nezdanitelné části základu daně (NČZD) a různých sazeb daně (SD). Třetí kapitola pojednává o důchodových daních ze zisku FO a PO v HK. A konečně čtvrtá kapitola se zaměřuje na praktickou a možná nejdůležitější část, kterou je srovnání již zmíněných přímých důchodových daní DPFO a DPPO. Hlavním důvodem pro výběr HK jako srovnávací oblasti je skutečnost, že HK je vnímán jako funkční území s vysokou daňovou efektivitou. V tomto ohledu se o ČR příliš nemluví, takže srovnání obou systémů pomocí využití komparace může tuto představu potvrdit nebo vyvrátit.

V práci byly použity metody deskripce odborných zdrojů, komparace, analýzy a syntézy. Při deskripci odborných zdrojů byly využity akademické a odborné publikace, vědecké články a další odborné zdroje k objasnění základních pojmů a souvislostí daně z příjmů. Analýza je využita k rozboru konstrukčních prvků důchodových daní ČR a HK. Na základě výsledků získaných z analýzy je provedena komparace. K dosažení cílů práce byly použity výše popsané metody. Podrobnější metody použití jsou vždy vysvětleny v příslušných kapitolách práce (tj. v úvodu každé kapitoly).

Vzhledem k tomu, že daňové zákony se mohou různým způsobem měnit, byla tato práce vypracována za předpokladu odpovídající k 31.12.2022. V příkladech odpovídá pro srovnání jeden HKD hodnotě 2,85 Kč.

2 Daňové zatížení v České republice se zaměřením na oblast důchodových daní

U každé z těchto daní je uvedena obecná charakteristika, následuje popis poplatníka a osob podléhajících dani, předmětu daně a SD s následným vysvětlením výpočtu výše odváděné daně. Pozornost je také věnována daňovým úlevám, které jsou u daně daně k dispozici.

V kapitole číslo dva byla použita metoda deskripce odborných zdrojů a komparace. V případě ČR jsou použity národní publikace, právní předpisy a odborné články. Téma zdanění důchodů je v různých zdrojích zmiňováno poměrně často, což z něj činí dostatečný zdroj relevantních údajů. Nevýhodou v případě ČR jsou časté změny daňové legislativy, které znemožňují využití starších zdrojů informací.

V kapitole číslo dva jsou vymezeny konstrukční prvky důchodových daní v ČR, do kterých spadá DPFO a DPPO. Podoba vybraných prvků u jednotlivých daní pak byla rozebrána s využitím odborných materiálů zabývajících se touto problematikou.

Problematika zdanění a daňových systémů, která je předmětem této práce, je v současné době velmi důležitá, neboť daně nejen určují příjmy státu, ale mají také významný vliv na kvalitu života obyvatel dané země.

Zároveň se však v dnešním globalizovaném světě stírají geografické hranice mezi jednotlivými zeměmi, což vytváří nové příležitosti pro jednotlivce i podniky, jako je například možnost optimalizace zdanění příjmů (Nováková, Králová, 2021).

V mnoha vyspělých zemích tvoří daňové příjmy více než 95 % všech veřejných příjmů. Daně lze chápat jako povinné platby veřejnému sektoru, za které stát neposkytuje přímé ekvivalentní protiplnění. Daňový systém státu se neustále vyvíjí a je tomu tak již stovky let (Ochrana, Pavel, Vítek, 2010, s. 171).

Protože však daně představují pro FO i PO náklady, lze považovat za racionální hledat cesty k daňové optimalizaci, tj. dodržovat zákony a snižovat výši své daňové povinnosti. Minimalizace daní je racionální ekonomickou úvahou (Hanych et al., 2020, s. 13).

V ČR fungují daně jako povinný zákonný odvod a pomáhají uspokojovat potřeby funkcí státu (zejména školství, zdravotnictví, obrany a sociálních potřeb), čímž naplňují

příjmovou stránku veřejného rozpočtu. Daňová politika má podobu praktického využití daňových nástrojů k ovlivňování ekonomických a sociálních procesů ve společnosti. Daně se tak stávají nepřímým nástrojem hospodářské politiky a prostředkem přerozdělování nově vytvořeného produktu (Široký, Krajňák, 2015, s. 13).

V ČR jsou „*daně z příjmů v současné době nejrozsáhlejší daňový zákon. Jeden a tentýž problém je obecně v předpisech řešen na mnoha místech (Dušek, 2020, s. 10).*“

2.1 Daň, její pojetí a jednotlivé funkce

Daň je nenávratná část plnění, jejíž pravidelné placení je povinné a stanovené zákonem. Není účelová, je neekvivalentní a tímto způsobem je odváděna do veřejného rozpočtu kde se převádí do veřejných fondů nebo rozpočtů vyšší územní samosprávy. Plní tak fiskální a nejdůležitější funkci veřejného rozpočtu.

Daně plní také alokační, redistribuční a stabilizační funkci. (Kubátová, 2018)

Alokační funkce – slouží k posouzení, zda je daň v daném odvětví více či méně potřebná. Například v roce 2019-2022 bylo nutné vytvořit výdajovou položku do zdravotnictví nad rámec původního příspěvku, protože byla nutnost platit za roušky při pandemii COVID-19. Možnost snížit daň v té době byla u silniční daně, kdy se nemohlo jezdit z důvodu zákazu cestování mezi kraji.

Redistribuční funkce – více daní se vybírá od bohatších obyvatel, čímž se vytváří možnost vyplácet větších důchodů chudším a snižovat tak příjmové nerovnosti mezi těmito vrstvami společnosti.

Stabilizační funkce – snížení cyklických výkyvů v ekonomice a udržení přiměřené cenové stability a míry zaměstnanosti. Je třeba říci, že tato funkce je užitečná v době hospodářské recese a v době stagnace může ekonomice pomoci vytvořením rezervy na těžké časy.

2.2 Daňová soustava se zaměřením na přímé daně a její položky

Vzhledem k tomu, že zdanění existuje ve všech zemích, je třeba nejprve vysvětlit zdanění konkrétně v ČR. Je třeba uvést, že zdanění důchodů v ČR upravuje především zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, který konkrétně upravuje DPFO spolu s DPPO. Tyto daně konkrétně spadají pod skupinu přímých daní do podskupiny daní důchodových, které jsou zobrazeny na Obr. 2.1. Ve všech případech je nutné vždy určit poplatníka, ZD

nebo NČZD, případně různé slevy na dani, SD a konečný výpočet daně. V neposlední řadě musí být uvedeno i zdaňovací období (ZO).

Do daňové soustavy přímých daní patří daně důchodové a majetkové. Důchodové se člení na DPFO a DPPO. Majetkové daně jsou rozděleny na daně z nemovitých věcí a na daně silniční. U daně z nemovitých věcí rozlišujeme daň z pozemků nebo daň ze staveb a jednotek. Konkrétní podobu daňového systému upravuje legislativa, tj. zákony týkající se jednotlivých daní (Straková, 2020, s. 43).

Obr. 2.1 Daňová soustava přímých daní v ČR

Zdroj: vlastní zpracování

O jednotlivých konstrukčních prvcích této DPFO lze pojednat níže.

2.3 Daň z příjmů fyzických osob v České republice

DPFO se týká příjmů jednotlivců, tj. daňových poplatníků (Maaytová, Ochrana, Pavel, 2015, s. s. 118).

U této formy daně taky platí, že „*daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti lze definovat jako povinnou, pravidelně se opakující a zákonem předem stanovenou platbu, kterou se odčerpává na nenávratném principu část nominálního důchodu poplatníkovi – zaměstnanci (Píchová, 2017).*“

V ČR je DPFO pevnou součástí daňového systému jako nástroj fiskální politiky státu s přerozdělovací funkcí. V souvislosti s vývojem této DPFO dochází téměř každoročně k různým změnám, což vede k tomu, že skutečné daňové zatížení poplatníků není na stejné úrovni. Rozhodujícími faktory jsou nejen výše příjmů, ale i celková mzda poplatníka či SD, NČZD a slevy na dani definované v zákoně o daních z příjmů (Krajňák et al., 2020).

DPFO v ČR upravuje zákon o daních z příjmů, který definuje nejen zdanitelné příjmy FO, i příjmy, které nejsou předmětem daně. Je zřejmé, že charakter příjmů FO je velmi rozdílný, a proto se značně liší (Nováková, Králová, 2021).

Změny v české daňové legislativě probíhají neustále. Například „v průběhu roku 2022 došlo k přijetí několik novel zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o daních z příjmů). Oproti roku 2021, kdy došlo k přijetí pouze několika dílčích změn tohoto zákona, došlo v roce 2022 k přijetí sice pouhých tří novel, avšak v případě zákona č. 366/2022 Sb. se jedná o novelu koncepčnější povahy (Marková, 2023, s. 5).“

Podle odborné studie paní autorky Píchové (2017) došlo v průběhu let v oblasti DPFO k řadě změn. Došlo ke změnám jednotlivých SD, principů výpočtu daně a postupů při výpočtu daně a stanovení její konečné výše. Na základě analýzy názorných situací autorka tvrdí, že pro zaměstnance (kteří jsou poplatníky DPFO) jsou změny spíše pozitivní než negativní (Píchová, 2017).

2.3.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob

Poplatník je definován jako osoba, jejíž majetek a příjmy podléhají daňovému zatížení (Skálová, 2022). Poplatníky DPFO jsou FO (Krajňák, 2022, s. 11). Poplatníci DPFO jsou daňový rezidenti¹ a daňový nerezidenti².

Jako místo pobytu poplatníka na území ČR se pro účely určení daňové rezidence rozumí místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z kterých lze usuzovat jeho úmysl trvale se v tomto bytě zdržovat, přičemž není nutné, aby se jednalo o místo trvalého pobytu uvedeno v občanském průkazu (Vychopeň, 2022).

Problematika rezidentství a nerezidentství je zakotvena i ve smlouvách o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a dalšími zeměmi. Její znění je vždy nadřazeno před zněním tuzemského zákona (Vychopeň, 2022).

Problematika dvojího zdanění vychází z principu zákazu dvojího zdanění stejných příjmů. Základem správy daní je uplatňovat pouze taková opatření, která jsou nezbytná k přesnému a úplnému stanovení daňové povinnosti a nezajišťují dvojí zdanění téže částky. Zásada zamezení dvojího zdanění by měla být dodržována nejen v případech, kdy platné

¹ Poplatník, se sídlem v ČR, jehož veškeré příjmy podléhají zdanění v tuzemsku a taky v zahraničí

² Cizinec, který pobývá v ČR dobu kratší než 183 dní a nemá tady trvalé bydliště. Povinnost odvodu se vztahuje jen na příjmy z území ČR. (viz. Marková 2022)

právní předpisy umožňují zdanění stejného příjmu dvěma subjekty daně, ale i v případech dvojího zdanění stejného příjmu stejným subjektem daně. V rámci mezinárodního obchodu a zahraničních vztahů uzavírají státy dohody o zamezení dvojího zdanění (Nováková, Králová, 2021).

2.3.2 Předmět daně z příjmů fyzických osob

V ČR jsou hlavním DZD z příjmů FO příjmy ze závislé činnosti, protože vytváří přibližně jednu pětinu celkového daňového výnosu státu (Krajňák, 2020).

Do DPFO ze závislé činnosti se zahrnují pracovněprávní nebo obdobné vztahy, v nichž je poplatník povinen vykonávat práci podle příkazů zaměstnavatele. Zahrnuje také příjmy z výkonu činnosti společníků společností s ručením omezeným, komanditistů a členů družstev. Patří sem i odměny vyplácené členům a likvidátorům organizací PO (Česká republika, 1992).

Za DZD u příjmů ze samostatné činnosti se považují příjmy v specifických případech výpočtu, které jsou uvedeny níže v schématu výpočtu daně.

DPFO z kapitálového majetku je poplatníkovi srážena zvláštní sazbou ve výši 15 %. Patří sem např. úroky z držby cenných papírů a výnosů dluhopisů dle příslušné legislativy, výhry, úroky a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách apod. Daňoví poplatníci jsou povinni podat daňové přiznání, pokud jim plyne příjem z úroků a jiných výnosů z poskytnutých úvěrů a zápůjček, úroky z prodlení, úrokové a jiné výnosy z držby směnek (Finanční správa, 2023a).

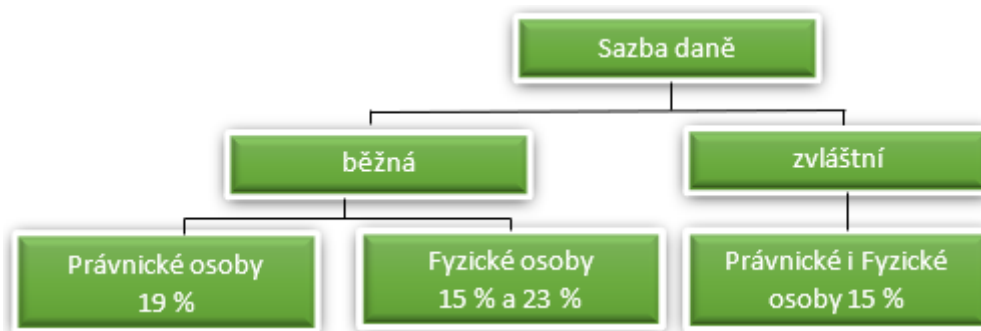
DPFO z nájmu se vztahuje na příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů, příjmů z nájmu movitých věcí jiných než dočasných nájmu atd. (Česká republika, 1992).

Ostatním příjmům se rozumí nadobytí přes úplatný převod z nemovitých věcí nebo cenných papírů či jiné věci. Dále se tu vyskytují i příjmy z příležitostných nájmu a příležitostných činností. (Česká republika, 1992).

V praxi zahrnuje také všechny příjmy, které nelze zařadit do žádné z předchozích čtyř výše uvedených kategorií (Nováková, Králová, 2021).

2.3.3 Sazba daně z příjmů fyzických osob

SD jsou přehledně zpracovány v Obr. 2.2. U výpočtu výše daně pro ZD je SD 15 % u části do 48násobku průměrné mzdy a 23 % u části ZD přesahující 48násobek průměrné mzdy. U samostatného ZD činí SD 15 % (Česká republika, 1992).

Obr. 2.2 Sazby daní z příjmů u FO a PO

Zdroj: vlastní zpracování

Sazba DPFO je progresivní, neboť závisí na výši příjmů poplatníka (Pokorná, 2022).

2.3.4 Výpočet daňové povinnosti

Aby bylo možné určit ZD je třeba nejprve nutno určit a sečíst DZD § 6, 7, 8, 9 a 10. Ty se určí u každé části zvlášť. U § 6 se jedná zejména o částku hrubé mzdy nebo jiného nepeněžního příjmu, na který nelze uplatnit žádné výdaje. U § 7 lze kromě prokazatelně uplatnitelných výdajů uplatnit výdaje paušálem i na příjmy plynoucí z individuální podnikatelské činnosti FO podnikatele (Vančurová, Zídková, 2022, s. 57).

DZD § 7, 8, 9 a 10 počítá výsledek jako příjmy minus výdaje, které vznikly. Pokud je však výsledek záporný, znamená to, že výdaje jsou vyšší než příjmy a nemohou být záporné, v takovém případě se do § 10, DZD zapíše 0. § 6 jak již bylo zmíněno nemůže uplatňovat výdaje. U § 7 může vyjít ztráta. V případě DZD ze samostatné činnosti a příjmů z nájmu lze zadat kladný nebo záporný výsledek. Výstupem je ZD z příjmů FO.

Jako odčitatelnou položku, která snižuje ZD může využít FO ztrátu z minulých let, a to až do pěti ZO bezprostředně následujících po období, ve kterém je ztráta vyměřena, nejvýše však do ZD § 7–10.

Pokud však poplatník pobírá více druhů příjmů podle § 7–10, je třeba určit jejich součet. Pokud je tato částka kladná, přičítá se ZD k § 6. Následně se odčítá NČZD od ZD, do které spadají následující (Finanční správa, 2023b):

- bezúplatná plnění³ (dary)
- zaplacené úroky z hypotečních úvěrů nebo úvěrů ze stavebního spoření od stavebních spořitelů nebo bank⁴ (zejména na financování bytových potřeb)
- penzijní připojištění, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření⁵
- soukromé životní pojištění⁶
- zaplacení členských příspěvků odborové organizací⁷
- platby za zkoušky k ověření výsledků dalšího vzdělávání⁸

Dále je taky možnost využít odpočet na podporu odborného vzdělávání, nebo na podporu výzkumu a vývoje.

Nespadají sem však příjmy osvobozené od daně.

Jako mezikrok je dalším krokem vypočten ZD snížený o NČZD a položky odčitatelné od ZD. Následně je daň vypočtena za pomoci ZD vynásobeným již opomenutou SD. Zde je ZD zaokrouhlen na celé 100 Kč směrem dolů. Ve výsledku se daň podle § 16 zákona zaokrouhluje na celé Kč nahoru jako zisk nebo ztráta. Následně je možno uplatnit odečtem slevy na dani, které se spolu sčítají a jsou popsány v samostatné části této práce. Od této částky lze taky rovněž odečíst daňová zvýhodnění, pokud byly zaznamenány. Z takto upraveného výsledku vzniká daň po uplatnění slev. Do tohoto výpočtu se přičítá daň ze samotného ZD podle § 16 a výstupem je daň celkem.

Daňový bonus se vypočte jako rozdíl daňového zvýhodnění na vyživované dítě a slevy na dani, která vznikla po odečtem úhrnu těchto slev. Daňový bonus se pak po odpočtu daně vypočte jako rozdíl daňového zvýhodnění na vyživované dítě a slevy na

³ Alespoň 1 000 Kč (max. 15 % od ZD)

⁴ 150 000 Kč za domácnost

⁵ 24 000 Kč

⁶ 24 000 Kč (při měsíční úložce 3 000 Kč)

⁷ Max. do 1,5 % zdanitelných příjmů dle § 6 zákona o dani z příjmů (za ZO ne více než 3 000 Kč)

⁸ 10 000 Kč za kvalifikační zkoušku, 13 000 Kč v případě zdravotního postižení, 15 000 Kč v případě těžkého zdravotního postižení

dani. V posledním kroku se daňový bonus po odpočtu daně vypočte jako rozdíl mezi celkovým daňovým bonusem a daní celkem.

Povinnost placení záloh na dani z příjmů vzniká ze samostatné výdělečné činnosti a platí se na základě daňové povinnosti ve vztahu k předchozímu ZO. Při daňové povinnosti do 30 000 Kč za ZO se zálohy neplatí. U daňové povinnosti v rozmezí 30 001 Kč – 150 000 Kč se platí zálohy ve výši 40 % z poslední známé daňové povinnosti. Pokud je poslední známá daňová povinnost vyšší než 150 000 Kč, činí záloha 25 % poslední známé daňové povinnosti.

V rámci poslední části na daňovém přiznání je výstupem částka, kterou je nutno doplatit v případě, že je kladná a když částka vyjde záporně tak bylo zapláceno více.

V Tab. 2.1 je uveden podrobný výpočet DPFO.

Tab. 2.1 Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob

Výpočet daně z příjmů fyzických osob	
+	Dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti (§ 6)
+	Dílčí základ daně z příjmů z podnikání či jiné samostatné výdělečné činnosti ⁹ (§ 7)
+	Dílčí základ daně z příjmů z kapitálového majetku ¹⁰ (§ 8)
+	Dílčí základ daně z příjmů z pronájmu (§ 9)
+	Dílčí základ daně z příjmů z ostatních příjmů (§ 10)
=	Souhrn (Suma) Dílčích základů daně (§ 6–10)
-	Daňová ztráta za předešlé zdaňovací období (pokud byla vykázána nebo vyměřena)
=	Základ daně z příjmů fyzických osob
-	Nezdanitelné části základu daně
-	Odčitatelné položky
Daňový základ	
=	Daň (daňový základ · sazba daně)
-	Slevy na dani
-	Sražené zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti
=	Daňová povinnost

Zdroj: vlastní zpracování

Pro podrobné schéma daňového přiznání Fyzických osob v ČR viz. Příloha 1.

ZO pro DPFO je kalendářní rok. Charakteristickým rysem této daně je, že veškeré platby této daně a odvody pojistného na sociální zabezpečení za zaměstnance provádí

⁹ Lze uplatnit paušální výdaje v případě, že poplatník neuplatní prokazatelné výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů následovně – 80 % nebo limit 1 600 000 Kč v rámci příjmů ze zemědělské výroby, lesního, vodního hospodářství a z řemeslných činností. 60 % nebo nejvíc 1 200 000 Kč v rámci příjmů činností neřemeslných. 40 % nebo max. 800 000 Kč ze samostatné činnosti jako z nezávislé nebo jiné podnikatelské činnosti dle zvláštních právních předpisů (Česká republika, 1992).

¹⁰ Lze uplatnit paušální výdaje v případě, že poplatník neuplatní prokazatelné výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů následovně – 30 % nebo limit 600 000 Kč (Finanční správa, 2023c)

plátce DPFO, když vystupuje např. jako zaměstnavatel této FO. (Šindelář, Müllerová, 2022, s. 33).

2.3.5 Daňové úlevy, slevy a daňový bonus u fyzických osob

V oblasti DPFO lze ze zákona uplatňovat daňové úlevy a slevy na dani. (respektive daňové zvýhodnění). Daňové úlevy mají podobu NČZD a položek, které lze od ZD odečíst (Krajňák, 2022, s. 11).

V oblasti úlev na dani existují desítky různých podmínek vedoucích k daňovým úlevám, které se rovněž vztahují k předmětu daně. Mezi osvobození od daně patří například osvobozené příjmy z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku (za splnění zákonných podmínek), příjmy z prodeje nemovitých věcí nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem (při splnění zákonných podmínek), příjmy z prodejů hmotné movité věci jiné, než je cenný papír, motorové vozidlo, movitá věc (při splnění předepsaných podmínek) apod. (Česká republika, 1992).

Slevy na dani пониžují přímo vypočtenou daň. Zaměstnanci, kteří pracují pro více zaměstnavatelů, nemohou uplatňovat slevy u všech zaměstnavatelů ale pouze u jednoho. Proto při nástupu do nového zaměstnání nepodepisují automaticky formulář pro uplatnění daňového odpočtu. Nárok na daňové úlevy mají také pracující důchodci a studenti. Ve slevách na dani, které snižují částku daně, kterou si poplatník za rok vypočítá, patří:

- základní sleva na poplatníka¹¹
- sleva na manželku/manžela¹²
- základní sleva na invaliditu¹³ (1. a 2. stupeň)
- rozšířená sleva na invaliditu¹⁴ (3. stupeň)
- sleva pro držitele průkazu osoby se zdravotním postižením¹⁵ (ZTP/P)
- sleva na studenta¹⁶

¹¹ 30 840 Kč

¹² 24 840 Kč, pokud má manželka/manžel příjmy menší než 68 000 Kč za příslušné ZO, 49 680 Kč, pokud má průkaz ZTP/P

¹³ 2520 Kč

¹⁴ 5 040 Kč

¹⁵ 16 140 Kč

¹⁶ 4 020 Kč – nesmí však mít víc než 26 let (výjimka jenom pokud studuje v prezenční formě doktorského studia do dovršení věku 28 let)

- sleva za nezaopatřené vyživované dítě¹⁷
- sleva za umístěné dítě¹⁸ (školkovné)

Pro nerezidenty pak platí, že slevy na dani podléhají určitým podmínkám. Daňové zvýhodnění lze uplatnit ve formě slevy na dani, daňového bonusu nebo slevy na dani a daňového bonusu. Jedná se o daňové slevy na vyživované děti (Finanční správa, 2023c).

Daňový bonus mohou uplatnit poplatníci, kteří ve ZO dosáhli příjem více než šestinásobek minimální mzdy (jenom za příjmy ze závislé činnosti a samostatné činnosti, ku příkladu v roce 2002 to bylo 97 200 Kč) (Finanční správa, 2023d).

2.4 Daň z příjmů právnických osob v České republice

Struktura DPPO v ČR je relativně jednodušší než struktura DPFO. Celý proces výpočtu lze definovat jako proces, který začíná vymezením ZD, stanovením možných odpočtů od ZD, uplatněním sazby DPPO, stanovením možných slev na dani a končí výpočtem konečné výše daně (Maaytová, Ochrana, Pavel, 2015, s. 123).

DPPO patří spolu s DPFO do oblasti přímých důchodových daní. Stejně jako u DPFO je nutno definovat základní prvky, které se vykytují u DPPO jako je poplatník, předmět daně, SD, různé daňové úlevy a také provést výpočet daňové povinnosti.

2.4.1 Poplatník daně z příjmů právnických osob

Obecně je poplatník definován jako osoba, která má majetek nebo příjem, který může být zdaněn (Skálová, 2022).

Poplatníky DPPO jsou v ČR PO, organizační složky státu a podílové fondy, které ze zákona upravují investiční společnosti a investiční fondy. Dále jsou poplatníky podfondy akciových společností s proměnným základním kapitálem podle právních předpisů upravujících investiční společnosti a investiční fondy nebo penzijní fondy (fondy spravující penzijní společnosti podle příslušných právních předpisů) a svěrenské fondy podle občanského zákoníku. Investiční podílové listy se dále zdaňují podle právních předpisů země, ve které jsou založeny nebo registrovány. Případně se jedná o fondy spravované Garančním systémem finančního trhu podle zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu (Česká republika, 1992).

¹⁷ 1. nezaopatřené dítě – 15 204 Kč, 2. nezaopatřené dítě – 22 320 Kč, 3. nezaopatřené dítě – 27 840 Kč

¹⁸ Rok 2022 – 16 200 Kč

Hlavními poplatníky DPPO jsou primárně podniky (Šindelář, Müllerová, 2022, s. 33). Jedná se o tzv. PO, tj. organizační jednotky, kterým zákon přiznává právní subjektivitu (Brychta a kol., 2007).

Poplatníky DPPO jsou PO, tj. všechny osoby, které nejsou FO. Rozdělení je stejné jak u FO, a to na daňové a nedaňové rezidenty. V ČR jsou PO definovány v zákoně č. 90/2012, zákon o obchodních společnostech a družstvech. Obchodními společnostmi (OS) jsou veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, evropské společnosti a evropská hospodářská zájmová sdružení. Družstva jsou družstevní společnosti a evropské družstevní společnosti (Česká republika, 2012).

2.4.2 Předmět daně z příjmů právnických osob

Zvýšenou pozornost o daňově uznatelných nákladech je třeba u PO věnovat spotřebě energií, materiálu, a také nákladům na mzdy zaměstnanců nebo na prodané zboží. Jako daňově neuznatelné je nutno uvést náklady na reprezentaci nebo pokuty od státních úřadů, výdajům vynaloženým na osvobozené příjmy či nepeněžitým plněním, které je poskytováno zaměstnancům ve formě účasti na kulturní nebo sportovní akci. Patří sem také uznatelné výdaje do určité výše náhrady, jako jsou manka nebo škody a také část pohledávky do přijaté výše od kupujícího. Pojistné na sociální a zdravotní pojištění placené za zaměstnance, úvěrové úroky, zápůjčky, smluvní sankce nebo úroky z prodlení jsou daňově uznatelné až po jejich zaplacení. (Skálová, 2022, s. 37).

Příjmy ze všech činností a výnosy z prodeje veškerého majetku podléhají DPPO. ZD obvykle není tvořen příjmy, protože je ovlivněn výsledkem hospodaření před zdaněním (Krajňák, 2022, s. 11).

Výsledek hospodaření je rozdílem mezi výnosy a náklady. Výsledek hospodaření před zdaněním je součtem provozního a finančního výsledku hospodaření.

Po zdanění se výsledek hospodaření (v případě zisku) rozděluje mezi vlastníky nebo zůstává v OS a je použit na financování dalších činností (Slavík, 2013).

Pokud jde o mechanismy zdanění DPPO, lze tento daňový systém rozdělit do dvou skupin (Šindelář, Müllerová, 2022, s. 63):

- Příjmy (výnosy), které vymezují tzv. samostatný ZD, z něhož se uplatňuje srážková daň. Patří sem příjmy ze zahraničních podílů na zisku (pokud nejsou od daně osvobozeny), z vypořádacích podílů a podílů na likvidačních zůstatcích.
- Příjmy (výnosy) vytvářející „obecný“ ZD.

Za předmět DPPO se nepovažují následující příjmy (Česká republika, 1992):

- Příjmy plynoucí z nabytí akcií podle zákona upravujícího podmínky převodu majetku státu na jiné osoby.
- Příjmy plynoucí z vydání pohledávek u poplatníků se statusem příjemce podle zvláštních právních předpisů do výše náhrady podle zvláštních právních předpisů a do výše pohledávek za vydání základních podílů, jakož i z vydání dalších podílů v nepeněžní formě.
- Příjmy z vlastní činnosti Správy úložišť radioaktivních odpadů s určitými výjimkami.
- Příjmy získané z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva.
- Určité příjmy přiznané od zdravotní pojišťovny.
- Určité příjmy společenství vlastníků jednotek.
- Příjem z titulu přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu v souladu s příslušnou právní legislativou.

Osvobozeny od DPPO jsou následující příjmy (Česká republika, 1992):

- Členské příspěvky některých sdružení (např. zájmových sdružení PO, spolků apod.) v souladu s jejich stanovami, statutem, zřizovací listinou nebo zakladatelských listin.
- Příjmy z církevních sbírek, příjmy z církevní činnosti, příspěvky od členů registrovaných církví a náboženských organizací.
- Příjmy z pronájmu družstevních bytů nebo družstevních nebytových prostor apod.

Kromě zákona o daních z příjmů existují určité podmínky, za kterých jsou PO osvobozeny od daně z příjmů (Česká republika, 1992). To potvrzuje, že současná legislativa je obtížně srozumitelná a nepřehledná.

2.4.3 Sazba daně z příjmů právnických osob

Sazba DPPO je stanovena na 19 %, pokud legislativa nestanovuje jinak. Pro účely výpočtu odpovídá daňová povinnost vynásobením ZD daňovou sazbou (Krajňák, 2022, s. 11).

Například investiční fondy podléhají 5 % SD. Penzijní pojišťovny a fondy penzijních společností podléhají nulové SD (Šindelář, Müllerová, 2022, s. 66-67).

2.4.4 Přejít na výsledek hospodaření na základ daně a výpočet daňové povinnosti

Výpočet DPPO je podmíněn vymezením ZD, ze které se daň počítá. U poplatníků, kteří vedou účetnictví, se DPPO vypočítává na základě výsledku hospodaření. Pokud poplatník nevede účetnictví, tj. vede jednoduché účetnictví, je ZD tvořen rozdílem mezi příjmy a výdaji (Šindelář, Müllerová, 2022, s. 63).

Výsledek hospodaření před zdaněním je tedy rozdíl mezi výnosy a náklady. Od výsledku hospodaření před zdaněním se odečtou příjmy (výnosy) vyloučené z předmětu daně, dále osvobozené příjmy (výnosy), či příjmy (výnosy) nezahrnuté do ZD (včetně samostatných ZD). Další odčitatelnou položkou jsou částky nesprávně zvyšující příjmy (výnosy). Naopak, přičítají se částky neoprávněně zkracující příjmy (výnosy). Kromě toho se provádějí úpravy o rezervy a opravné položky, které nejsou podle daňových předpisů daňově uznatelné. Dále se připočítávají účetní náklady, které nejsou podle daňových předpisů daňovými náklady. Následně dochází k eliminaci zaúčtovaných položek, které jsou uznatelné, jsou-li zaplacené a dalších položek upravujících výsledek hospodaření. Poté se vypočítá ZD. Podrobná úprava je uvedena v Tab. 2.2.

Tab. 2.2 Úpravy výsledku hospodaření pro zjištění základu daně

Výsledek hospodaření před zdaněním	
-	Příjmy (výnosy) vyňaté z předmětu daně
-	Osvobozené příjmy (výnosy)
-	Příjmy (výnosy) nezahrnované do ZD (včetně samostatných základů daně)
-	Částky nesprávně zvyšující příjmy (výnosy)
+	Částky neoprávněně zkracující příjmy (výnosy)
+/-	Očištění o rezervy a opravné položky, které nejsou daňově uznatelné
+	Účetní náklady, které nejsou daňovými náklady
+/-	Vyloučení zaúčtovaných položek, které jsou uznatelné, když jsou zaplacené
+/-	Další položky upravující VH
=	Základ daně

Zdroj: Šindelář, Müllerová, (2022), s. 63

Předcházející tabulka upřesňuje postup transformace výsledku hospodaření před zdaněním na základ DPPO.

Výsledná daňová povinnost PO vychází z vypočteného ZD, který se snižuje o daňové odpočty. Tento snížený ZD se zaokrouhlí na celé tisícikoruny dolů a vynásobí se sazbou DPPO (Šindelář, Müllerová, 2022, s. 66).

V Tab. 2.3 a Tab. 2.4 je uvedené schéma výpočtu DPPO včetně postupů, které je třeba dodržet po výpočtu ZD. Od ZD lze odečíst daňové ztráty, stejně jako odpočty výdajů na výzkum a vývoj a podporu odborného vzdělávání. Od tohoto mezisoučtu lze odečíst od DZD dary na veřejně prospěšné účely, ale podle současné právní úpravy pouze do určité výše. Následně se ZD z příjmu vypočítá odečtením těchto odpočtů a zaokrouhlením na celé tisícikoruny dolů. Tento ZD se pak vynásobí SD. Tím se vypočítá ZD, od které se odečte sleva, v případě, že poplatník zaměstnává osobu se zdravotním postižením.

Sleva se taky může odečíst, když je zaznamenána existence investiční pobídky s vyšší přidanou hodnotou nebo pokud projekt prokazuje vazbu na výzkumné a vývojové aktivity formou interního vývoje nebo společného výzkumu s vysokými školami nebo výzkumnými ústavy. Vzhledem k tomu, že v těchto výzkumných ústavech se provádí vysoce odborná práce, je taky zajištěna odpovídající úroveň mezd. K větší podpoře českých podniků přispěla i novela zákona o investičních pobídkách. Zmírněním vstupních podmínek pro investice oproti větším podnikům jsou pobídky přístupnější pro malé a střední podniky, které tak získávají vyšší míru veřejné podpory (Česká republika, 2019).

Slevy lze v neposlední řadě také uplatnit i za zaměstnance s těžším zdravotním postižením. Následně se stanoví výše DPPO, ze které se vypočítá daňová povinnost.

Tab. 2.3 Schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob (1. část)

Výsledek hospodaření před zdaněním	
+/-	Úpravy výsledku hospodaření
=	Základ daně
-	odpočty:
	- daňová ztráta (§ 34 ZDP) - výdaje na výzkum a vývoj (§§ 34a – 34e ZDP) - odpočet na podporu odborného vzdělávání (§§ 34f – 34h ZDP)
=	mezisoučet

Zdroj: Šindelář, Müllerová, (2022), s. 66

Tab. 2.4 Schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob (2. část)

=	mezisoučet
-	dary na veřejně prospěšné účely – max. do výše 10 % mezisoučtu (§ 20 odst. 8 ZDP) – s navýšením hranice na 30 % pro zdaňovací období, která skončila v období od 1. 3. 2020 do 28. 2. 2022
=	Základ daně snížený o odpočty zaokrouhlený na celé tisíce Kč dolů (§ 20 odst. 11 ZDP)
·	sazba daně (§ 21 ZDP)
=	Daň
-	slevy: - investiční pobídky - sleva na zaměstnance se zdravotním postižením (§ 35 ZDP)
=	Výsledná daňová povinnost k dani z příjmů právnických osob

Zdroj: Šindelář, Müllerová, (2022), s. 66

Daňoví poplatníci mohou uplatnit daňovou ztrátu, pokud byla uznána pro daňové účely v předchozím ZO. Tímto si snižuje ZD, avšak nejvíce v pěti ZO bezprostředně následujících po období, za které byla daňová ztráta vyměřena, nebo ve dvou ZO bezprostředně předcházejících ZO za které se podává daňové přiznání, za které se daňová ztráta stanoví (Šindelář, Müllerová, 2022, s. 66-67).

ZO se u DPPO dělí na kalendářní a hospodářský rok který je účetním obdobím. U kalendářního roku je to doba od 1.1. do 31.12. zatímco hospodářský rok si entita vybere sama a může jím být jakékoliv období 12 po sobě jdoucích měsíců kdykoliv v daném roce. ZO DPPO je jejich účetní období (Šindelář, Müllerová, 2022, s. 33).

2.4.5 Daňové úlevy u právnických osob

PO mohou v rámci DPPO uplatnit různé daňové odpočty, které jim sníží daňové zatížení. Jedná se o položky, které lze odečíst od ZD (Krajňák, 2022, s. 11).

Jedná se zejména o daňové odpočty v podobě daňové ztráty, výdajů na výzkum a vývoj, odpočtu na podporu odborného vzdělávání a bezúplatné plnění ve výši 2 000 Kč a více poskytované PO na veřejně prospěšné účely. Poplatníci mohou uplatnit daňovou ztrátu, pokud byla vykázána v předchozím ZO. Tím si snižují ZD, nikoliv však dále než v pěti zdaňovacích obdobích bezprostředně následujících po ZO, ve kterém byla daňová ztráta vyměřena, nebo ve dvou ZO bezprostředně předcházejících ZO, ve kterém je podáno daňové přiznání, ve kterém byla daňová ztráta vyměřena (Šindelář, Müllerová, 2022, str. 66-67).

Obecně platí, že výdaje na výzkum a vývoj lze uplatnit dvakrát. Nejprve jako daňově uznatelný náklad ve výsledku hospodaření a pak jako odpočet od ZD. Lze je však

uplatnit pouze na výdaje, které byly specifikované legislativou, musí být skutečně vynaloženy v určitém časovém období a nesmí se jednat o výdaje na, které byla vynaložena podpora z veřejných zdrojů (Šindelář, Müllerová, 2022, s. 66-67).

Odpočet na podporu odborného vzdělávání se skládá z odpočtu na podporu pořízení majetku pro odborné vzdělávání a odpočtu na podporu výdajů na žáka nebo studenta v odborném vzdělávání. Minimální výše bezúplatných plnění poskytovaných PO na veřejně prospěšné účely činí 2 000 Kč. Veřejně prospěšné účely jsou definovány zákonem a zahrnují humanitární a zdravotnické účely, dále financování výzkumu, vzdělávání, sportu a kultury (Šindelář, Müllerová, 2022, s. 66-67).

2.5 Nemovité věci, jejich sazby a zdaňovací období

Nemovité věci jsou primárně rozlišovány na pozemky a stavby a jednotky, ze kterých se následně daň vybírá. Daň z nemovitých věcí je upravena zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí. Poplatníkem daně je vlastník nebo spoluvlastník, ZD je výměra v m². SD jsou stanoveny v Obr. 2.3. Jako ZO se využívá kalendářní rok.

Obr. 2.3 Specifické sazby pozemků

Zdroj: zpracováno na základě Vančurová, Zídková (2022), s. 137

Nejprve se stanoví ZD, poté se použije SD a následně se určí koeficient na základě počtu obyvatel, který se ale nepoužívá u všech staveb a jednotek. Tento koeficient se pak vynásobí SD.

Koeficienty stavebních pozemků se určují vzhledem na počet obyvatelů obce následovně (Vančurová, Zídková, 2022):

- do 1 000 obyvatel je koeficient 1
- pro 1 001 – 6 000 obyvatel je koeficient 1,4
- pro 6 001 – 10 000 je koeficient 1,6
- pro obce s počtem obyvatel od 10 001 – 25 000 se používá koeficient 2,0
- pro obce s počtem obyvatel od 25 000 do 50 000 se používá koeficient 2,5
- pro obce s počtem obyvatel nad 50 001 se používá koeficient 3,5
- v Praze se individuálně používá koeficient 4,5. Zejména zde však existuje možnost zvýšení koeficientu až na 5,0.

Základní SD ze stavebních pozemků se násobí koeficientem v závislosti na velikosti obce. Základní SD je samozřejmě stejná, ale s rostoucím počtem podlaží se může SD zvyšovat. Za každé další podlaží se tato SD zvyšuje o 0,75 Kč.

To znamená, že je možnost počítat stavby podle druhu a definovat další podtypy. Například u stavby určené k trvalému bydlení je sazba 2 Kč. Stavba pro individuální rekreaci je 6 Kč. Patří sem taky garáž v sazbě 8 Kč. Stavba pro podnikání v sazbě 10 Kč nebo ostatní stavby v ceně 6 Kč. Předmět daně je taky jednotka, která se člení na část pro bydlení v částce 2 Kč nebo garáž se sazbou 8 Kč. Jednotka pro podnikání má určenou částku 10 Kč a ostatní části jsou v sazbě 6 Kč.

Příznání k dani z nemovitých věcí se podává do 31.1. určeného ZO. Daň je však splatná do 31.5. příslušného ZO. Pokud je daň vyšší než 5 000 Kč, lze ji zaplatit ve dvou splátkách, kde je možnost druhou zaplatit až do konce listopadu ZO.

3 Vymezení daňového systému Hongkongu v oblasti daní důchodového typu

HK je považován za zemi s účinným a funkčním daňovým systémem. Vzhledem k tomu, že ČR není v tomto ohledu často diskutována, může srovnání systémů obou zemí tento názor potvrdit nebo vyvrátit. Srovnání může identifikovat silné a slabé stránky mezi daňovými systémy a určit doporučení k odstranění negativních dopadů slabých stránek a příležitosti k posílení silných stránek. Žádná země by neměla ignorovat otázku zlepšování svého daňového systému, protože fungující a transparentní systém je přínosem nejen pro zemi, ale i pro podniky a občany.

Lze konstatovat, že: *„Hong Kong dnes řadíme mezi nejdynamičtější a nejotevřenější ekonomiky světa, dle světových statistik je řadu let hodnocena jako nejsvobodnější ekonomika světa. Díky nízké míře byrokracie, minimálním státním zásahům a nízkém zdanění lze Hong Kong s jistotou označit za moderní finanční centrum na světové úrovni (Parker Hill, 2022).“*

Do problematiky pak vstupují i zahraniční investice, a to tímto způsobem: *„dalším důležitým Hong Kongským specifikem jsou zahraniční investice. Cizinci mohou vlastnit až 100 % základního kapitálu firmy (s výjimkou státem vlastněných podniků a vysílacích společností, kde zahraniční účast nesmí přesáhnout 49 %). Hong Kongské zákony zabezpečují svobodu pohybu zboží, nehmotných aktiv a kapitálu. Na zahraniční investice nejsou uvaleny žádné specifické schvalovací procedury. Všechny společnosti, bez rozdílu vlastnictví, musí splňovat stejné registrační požadavky. Tím, že Hong Kong disponuje velkým přílivem a odlivem přímých investic, se stává důležitým mezinárodním finančním centrem a obchodním střediskem (Parker Hill, 2022).“*

Tato kapitola se zaměřuje na daň z příjmů v HK, zejména na DPFO a DPPO, a opět po obecné charakteristice je pozornost věnována popisu poplatníka a předmětu daně, výpočtu výše daňové povinnosti a popisu SD či daňových úlev.

Při zpracování třetí kapitoly byla použita metoda deskripce odborných zdrojů a analýza. Při deskripci odborných zdrojů byly využity vědecké publikace, odborné články a další odborné zdroje, které vysvětlují základní pojmy a souvislosti daně z příjmů. Mezi odborné zdroje patří mimo jiné publikace a zprávy světových poradenských firem, jako

jsou Deloitte, KPMG, EY nebo PWC. Nechybí ani informace od odborníků zabývajících se daňovým systémem v HK a samozřejmě od finančního úřadu sídlícího v HK.

Analýza byla využita pro rozbor konstrukčních prvků důchodových daní v HK. Vybrané konstrukční prvky jsou identifikovány pro každou z důchodových daní, a to pro DPFO a DPPO. Analýza se zaměřuje na podobu vybraných údajů pro každou daň, přičemž se opět opírá o odborné zdroje zabývající se touto problematikou.

HK je zvláštní administrativní oblast Čínské lidové republiky a není samostatným státem. Z hlediska daní je však HK na Čínské lidové republice plně nezávislý (Kyselák, 2013).

Přestože je HK nezávislým územím sousedícím s Čínou, má výstižnou míru autonomie a kapitalistický systém. Díky tomu je HK pro investory atraktivní investiční destinací, protože investiční prostředí je stejně vyspělé jako ve Spojených státech amerických a západní Evropě. Mezi další výhody patří otevřená ekonomika, silná vymahatelnost práva, malá korupce a byrokracie, nepatrné obchodní bariéry, měnová stabilita a silné tržní hospodářství. Tyto aspekty se odrážejí také v konstrukci daňového systému (Hebnar, 2016, s. 185-187).

Daňový systém Hongkongu je považován za jednoduchý, s výjimkou některých druhů daní, jako je daň z dividend, srážková daň a daň z přidané hodnoty. Díky tomu je HK pro některé globální investory a společnosti velmi atraktivní (Deloitte, 2020).

Historie výběru daní v HK sahá až do roku 1866, kdy zde Britové zavedli vlastní daňový systém a daňové zákony. Od té doby prošel místní daňový systém přirozeně dynamickým vývojem (MacPherson, Olesnický, 2019, s. 9-10).

HK je někdy označován za daňový ráj, zejména pro zahraniční FO a PO. Je tomu tak proto, že HK nabízí zvláštní daňový režim, podpořený stabilním ekonomickým, právním a sociálním prostředím. Podnikatelské prostředí na tento trend také reaguje a poskytuje velmi příznivé podmínky, ať už pro zakládání a provozování společnosti, nebo jen vůči zdanění (Clark, 2020, s. 8-9).

Pojem daňový ráj obecně označuje země, kde jsou příjmy a majetek zdaněny nízkými sazbami nebo nejsou zdaněny vůbec. Proto je držba aktiv v těchto zemích obzvláště výhodná. Na základě těchto daňových výhod je velmi atraktivní provádět z těchto míst obchodní a finanční transakce (Jurečka, 2013, s. 220).

„Mezi klasické daňové ráje se řadí země, kde podnikatelé po zaplacení určitého pevného poplatku již neplatí žádné daně, nemusí vést žádné účetnictví ani vykazovat žádné příjmy (Jurečka, 2013, s. 220).“

Pro ZO od 1.4.2020 do 31.3.2021 jsou v HK důchodovými daněmi daň z nemovitostí, daň ze zisku, daň ze mzdy. Daň z nemovitostí se vybírá z příjmů z pronájmu nemovitostí. Daň ze zisku se vybírá z příjmů živností, svobodných povolání a PO. Daň ze mzdy se vybírá z čistého zdanitelného příjmu (tj. z příjmu sníženého o osobní odpočty a slevy) (EY, 2022).

Daň ze zisku je tedy stejná jako DPPO a daň ze mzdy je stejná jako DPFO.

V HK je pojem daňový rezident pro stanovení daňové povinnosti irelevantní (s určitými výjimkami), protože se tu uplatňuje teritoriální ZD (EY, 2022).

FO s příjmy plynoucími z podnikatelské činnosti v HK nebo pocházejícími z ní, ze zaměstnání v HK nebo ze služeb poskytovaných při pobytu v HK po dobu delší než 60 dní ve ZO podléhají dani a jsou tedy poplatníkem daně (EY, 2022).

V HK je využíván tzv. systém zálohových daní (prepaid tax). Důchodové daně se odvádí na základě předběžného odhadu daně za ZO, tedy odhadu, který obvykle vychází z odhadu za předchozí rok, a je splatný ve dvou splátkách. Předběžný odhad tvoří 75 % daňové povinnosti za předchozí rok a je obvykle splatný v posledním čtvrtletí příslušného ZO. Zbývajících 25 % je splatných o tři měsíce později. Po zjištění skutečného příjmu za ZO se vykáže konečný daňový výměr, který zohledňuje zaplacenou předběžnou daň. Konečný daňový výměr je sjednocený s předběžným vyměřením daně na následující ZO. Konečný daňový výměr se platí společně se 75 % předběžné daně splatné za rok následující (EY, 2022).

V HK se DPFO i DPPO vyměruje dle zdanitelných zisků za vyměřovací období, tj. jeden rok, ale tento začíná 1.4. běžného roku a končí 31.3. následující roku. Například vyměřovací rok pro 2021-2022 zahrnuje období 1.4.2021 do 31.3.2022 (Sleek, 2022).

Pro ZO 2022-2023 se v HK neočekává zavedení žádných nových daní ani změn daňových zákonů. Zároveň se v budoucnu očekávají změny daňových zákonů, a to pravděpodobně ve ZO 2024-2025, kdy bude zaveden nový systém progresivního zdanění. Kromě toho v návaznosti na globální daňovou reformu vypracovanou Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj místní vláda zavede minimální SD OECD pro velké

nadnárodní skupiny s globálním obratem vyšším než 750 milionů EUR, která bude předběžně uplatňována ve ZO 2024-2025 (KPMG, 2022).

HK má uzavřenou dohodu o zamezení dvojího zdanění se 44 zeměmi (EY, 2022).

Mezi nimi je i ČR. Mezi ČR a HK (zvláštní administrativní oblastí Čínské lidové republiky) existuje smlouva o zamezení dvojího zdanění, která vstoupila v platnost 24.1.2012. Smlouva se vztahuje na všechny daně z příjmů vybírané jménem každého smluvního státu. Daň z příjmů je definována jako jakákoli daň vybíraná z celého příjmu nebo jeho části, včetně daně ze zisku ze zcizení movitého a nemovitého majetku, daně z celkového objemu mezd nebo platů vyplácených podniky a daně z přírůstků majetků (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2011).

Stručně řečeno, všechny osoby (včetně OS, správců a jejich společníků), které v HK vykonávají jakoukoli obchodní nebo podnikatelskou činnost, povolání, budou podléhat zdanění (kromě zisků z prodeje kapitálového majetku), pokud vzniknou v HK nebo jakýmkoli způsobem plynuly z HK. Rezidenti HK tedy mohou mít příjmy ze zahraničí, aniž by podléhaly zdanění. Stejně tak nerezidenti mohou mít daňovou povinnost v HK, pokud realizují zisky z jejich území (Inland Revenue Department, 2023).

Stejně jako v ČR mohou FO a PO v HK využít služeb daňového poradce. Daňoví poradci jsou povinni poskytovat rady, které nejlépe vyhovují situaci jejich klientů, ale samozřejmě v rámci zákona. Musí zachovávat objektivitu a integritu (Ho, Mak, 2021, s. 79).

3.1 Daň z příjmů fyzických osob v Hongkongu

DPFO osob v HK vykazuje následující konstrukční prvky.

3.1.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob

DPFO v HK se platí ze všech peněžních odměn, včetně bonusů a prémie. Daňoví poplatníci nemusí mít trvalé nebo obvyklé bydliště v HK, aby byli zdaněni, pokud jejich příjmy pocházejí z HK. S výjimkou odměn členů představenstva,¹⁹ se však uplatňuje zákonné osvobození od daně, pokud zaměstnanec poskytuje služby mimo HK nebo pokud zaměstnanec poskytuje služby v HK, ale ne déle než 60 dní ve ZO. Naturální požitky nepodléhají zdanění, pokud je nelze převést na hotovost nebo pokud se nejedná o

¹⁹ Tzv. director's fee, tj. odměna členů představenstva společnosti, která má centrálu řízení v Hong Kongu

dovolenou (pokud zaměstnavatel poskytuje ubytování) nebo vzdělávání dětí. Na druhou stranu nerezidenti, kteří jsou zaměstnání mimo HK a poskytují služby v HK během pobytu přesahujícího celkem 60 dní ve ZO, podléhají poměrnému zdanění (EY, 2022).

3.1.2 Předmět daně z příjmů fyzických osob

V HK je hrubý příjem FO osvobozen od daně. Místo toho existují tři hlavní typy osobních příjmů, z nichž každý je zdaněn jinou SD z příjmu. Zisky z obchodní a podnikatelské činnosti se zdaňují na základě daně ze zisku. Daní ze mzdy se zdaňují příjmy ze zaměstnání. Příjmy z pronájmu nemovitostí podléhají dani z nemovitostí. Pokud má FO více než jeden typ příjmu, může se rozhodnout pro využití institutu tzv. osobního výměru (personal assessment), kdy se posuzuje celkový příjem prostřednictvím nominace před odesláním formuláře daňového přiznání, aby se určila výše daňové povinnosti. V HK je tento termín znám jako green envelope nebo zelená obálka. (PWC, 2022).

V HK se DPFO nevztahuje na celkový příjem jednotlivce. FO jsou zdaňovány ze zisku z podnikání nebo investic, z důchodu, ze závislé činnosti nebo z pronájmu nemovitostí. Místo bydliště FO není rozhodujícím faktorem pro vznik povinnosti platit daň ze závislé činnosti, pokud není uzavřena dohoda o zamezení dvojího zdanění (Cremailh, 2022).

Zaměstnání mimo HK je mimo jiné uznáno správcem daně, pokud jsou splněné všechny následující podmínky (PWC, 2022):

- Pracovní smlouva je sjednána a dohodnuta mimo HK, kde je zároveň právně vymahatelná.
- Odměna je zaměstnanci vyplácena mimo HK.

Pokud není splněna alespoň jedna z těchto podmínek, má se za to, že zaměstnání probíhá v HK.

Podle správce daně sídlící v HK je zahraniční osoba považována za hongkongskou osobu také tehdy, pokud v HK vykonává zaměstnání nebo poskytuje služby (Cremailh, 2022).

Příjmy z investic FO, dividend a úroků se vztahují k příjmům z dividend a úroků, které nepocházejí z investičních činností prováděných podnikatelským subjektem. Příjmy z investic získané nerezidenty ze zdrojů mimo HK nepodléhají zdanění v HK. Dividendy

a úroky vyplácené hongkongským nerezidentům nepodléhají srážkové dani. Autorské honoráře vyplácené nerezidentům za užití práv duševního vlastnictví v HK podléhají srážkové dani se sazbou 2,25 % z příjmů do výše 2 milionů HKD a 4,5 % u honorářů nad tuto hranici (Cremailh, 2022).

3.1.3 Sazba daně z příjmů fyzických osob

Sazba DPFO snížena o přípustné odpočty a slevy podléhá progresivní sazbě SD v rozmezí od 2 % do 17 %. V letech 2021-2022 však maximální SD činila 15 % z čistého zdanitelného příjmu po odečtení všech přípustných odpočtů, avšak bez odečtení osobních slev (EY, 2022).

Níže uvedená Tab. 3.1 to dokládá uvedením SD na základě čistého zdanitelného příjmu. Pro srovnání, jeden HKD odpovídá 2,85 Kč (kurzy.cz, 2023).

V případě Kč činí SD 2 % pro čistý zdanitelný příjem do 142 500 Kč. Pro příjem do 285 000 Kč je SD 6 %. Pro čistý zdanitelný příjem do 427 500 Kč činí SD 10 %. Pro čistý zdanitelný příjem do 570 000 Kč jde o SD 5 %. Pro čisté zdanitelné příjmy do 570 000 Kč je SD na úrovni 14 %. Vyšší čistý zdanitelný příjem přináší nejvyšší daňovou sazbou, kterou je 17 %. Na vzorovém příkladu v následující části je podrobněji ukázáno, jak se tyto SD uplatňují.

Tab. 3.1 Sazby daně z příjmů fyzických osob v Hong Kongu

Čistý zdanitelný příjem	Sazba
0 – 50 000 HKD	2 %
50 001 – 100 000 HKD	6 %
100 001 – 150 000 HKD	10 %
150 001 – 200 000 HKD	14 %
Nad 200 001 HKD	17 %

Zdroj: Acclime, (2023)

3.1.4 Výpočet daňové povinnosti

Příjmy podléhající DPFO se před uplatněním SD snižují o slevy, např. slevu na poplatníka, slevu na manželku/manžela, slevu pro samoživitele, slevu na dítě, slevu při péči o nezaopatřené rodiče či prarodiče (Deloitte, 2020).

Za charitativní dary se poskytují slevy. Charitativní dary jsou dary fondům veřejného charakteru nebo jakýmkoliv charitativním institucím, které jsou zákonem

definovány jako charitativní organizace. Daňoví poplatníci si mohou odečíst charitativní dary, pokud jsou splněny určité zákonné podmínky (Internal Revenue Department, 2023).

Příklad modelového příkladu pro výpočet daňové povinnosti a sazby DPFO je následující. Daňový poplatník (PWC, 2023):

- Má ženu a dvě děti mladší 18 let.
- Manželka nepracuje a poplatník má dvě děti, které musí vyživovat.
- Celkový zdanitelný příjem FO (poplatníka) je složený ze mzdy ve výši 800 000 HKD a má přiznané odměny na konci roku ve výši 75 000 HKD.
- Poplatník dobrovolně přispěl 36 000 HKD do zákonného penzijního fondu.
- Daňový poplatník během ZO poskytl charitativní dary ve výši 5 000 HKD.

Výsledky modelového příkladu jsou uvedeny v Tab. 3.2. Celkový zdanitelný příjem poplatníka činí 875 000 HKD (tj. součet celkové mzdy a bonusu přepočten v sumě na českou měnu činí 2 493 750 Kč). Daňový poplatník však může uplatnit odpočet za charitativní dary a příspěvky na penzijní pojištění. Celkový zdanitelný příjem po odpočtu výše uvedených položek činí 834 000 HKD (2 376 900 Kč). Vzhledem k tomu, že v tomto případě lze uplatnit odčitatelnou položku na manželku a děti tak činí čistý zdanitelný příjem činí 330 000 HKD (940 500 Kč).

Tab. 3.2 Příklad daně z příjmů fyzické osoby v Hong Kongu

Mzda	800 000 HKD
Bonus	75 000 HK
Celkový zdanitelný příjem	875 000 HKD
Zvýhodněné odpočty	
Charitativní příspěvek	5 000 HKD
Penzijní příspěvek	36 000 HKD
Celkový zdanitelný příjem po slevách	834 000 HKD
Odčitatelné položky	
Sleva na manželku	264 000 HKD
Sleva na děti (2 · 120 000)	240 000 HKD
Čistý zdanitelný příjem, (po zaokrouhlení)	330 000 HKD

Zdroj: PWC, (2023)

Výpočet daňové povinnosti je možno uvést například následně v Tab. 3.3. Je zřejmé, že základní SD se nepoužije, protože částka daně vypočtená podle základní sazby (15 % z 834 000 HKD, tj. 125 100 HKD nebo v Kč po konverzi 15 % z 2 376 900 Kč tvoří 356 535 Kč) je vyšší než daň vypočtená podle progresivní SD, takže by se

neuplatnila základní SD. Proto je vhodnější použít metodu kalkulace DPFO, která je v HK povolena. V tomto případě se čistý zdanitelný příjem rozdělí na čtyři části: 50 000 HKD a zbytek sumy. Každých 50 000 HKD je pak zdaněno různými sazbami, jak je uvedeno v tabulce. Jejich součet představuje celkovou daňovou povinnost.

Tab. 3.3 Daňová povinnost k příkladu daně z příjmů fyzické osoby v Hong Kongu

Daňová povinnost	
Prvních 50 000 HKD	1 000
Dalších 50 000 HKD	3 000
Dalších 50 000 HKD	5 000
Zbývajících 50 000 HKD	3 500
Celkem	12 500 HKD

Zdroj: PWC, (2023)

Pro detailní schéma daňového přiznání fyzických osob v HK viz. Příloha 2.

3.1.5 Daňové úlevy u fyzických osob

Za daňové úlevy se v HK považuje zejména pojistné placené poplatníkem nebo jeho manželkou/manželem, pojistné placené v rámci dobrovolného systému zdravotního pojištění, povinné a dobrovolné příspěvky do systému MPF a příspěvky do jiných penzijních plánů nebo schválených zaměstnaneckých fondů, dary schváleným charitativním organizacím (až do výše 35 % vyměřovacího základu), výdaje na péči o seniory, výdaje na sebevzdělávání, nebo úroky z úvěrů na bydlení a nájemné uplatňováno v rámci tuzemska. Pro účely DPFO jsou v HK uznatelné výdaje vynaložené zcela, výlučně a nezbytně za účelem dosažení zdanitelného příjmu. (Deloitte, 2020).

Výše uvedená péče o seniory se uplatní i v případě, že je senior v domově důchodců nebo žije s poplatníkem, který o něj pečuje. Senior je starší osoba definována jako rodič nebo prarodič daňového poplatníka, který je starší 60 let, nebo osoba, která spadá do kategorie osoby se zdravotním postižením (Acclime, 2023).

Pokud je starší osobě poskytována péče v domově důchodců, může být povolen odpočet ve formě výdajů zaplacených touto osobou nebo její manželkou/manželem domovu důchodců. Daný domov důchodců se musí nacházet v HK a disponovat státní licencí (Inland Revenue Department, 2023).

Odpočet lze uplatnit také v případě, že poplatník pečuje o sourozence, který spadá do stejné kategorie osoby se zdravotním postižením. Nárok na čerpání slevy mají také samoživitelé (Inland Revenue Department, 2023).

HK však může povolit daňové úlevy v případě, že příjem FO pochází z jurisdikce, která nemá s HK uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Jednostranné osvobození od daně z příjmu je možné, pokud zaměstnanec podléhá obdobné dani ze mzdy v jiné zemi a platí daň v této zemi (Deloitte, 2020).

3.2 Daň z příjmů právnických osob v Hong Kongu

Společnosti v HK se dělí na tři hlavní typy podnikajících subjektů, a to Private Limited Company, Public Limited Company, Sole Proprietorship a Partnership. Public Limited Company jsou preferovanou formou společnosti, zejména pro velké nadnárodní společnosti, a jsou veřejně obchodovatelné společnosti na HK burze cenných papírů. Společnosti s názvem partnership lze rozdělit na general partnership (nahrazují veřejné obchodní společnosti) a limited partnership (podobné českým komanditním společnostem). Nejsnadnější a nejjednodušší formou podnikání v HK je sole proprietorship, která je v ČR dost podobná živnostenskému podnikání. (Parker Hill, 2022).

Do problematiky pak vstupují i zahraniční investice, a to tímto způsobem: *„dalším důležitým Hong Kongským specifickým jsou zahraniční investice. Cizinci mohou vlastnit až 100 % základního kapitálu firmy (s výjimkou státem vlastněných podniků a vysílacích společností, kde zahraniční účast nesmí přesáhnout 49 %). Hong Kongské zákony zabezpečují svobodu pohybu zboží, nehmotných aktiv a kapitálu. Na zahraniční investice nejsou uvaleny žádné specifické schvalovací procedury. Všechny společnosti, bez rozdílu vlastnictví, musí splňovat stejné registrační požadavky. Tím, že Hong Kong disponuje velkým přílivem a odlivem přímých investic, se stává důležitým mezinárodním finančním centrem a obchodním střediskem (Parker Hill, 2022).“*

Dále lze vysvětlit klíčové konstrukční prvky DPPO.

3.2.1 Poplatník daně z příjmů právnických osob

OS, osobní společnosti, správci a subjekty osob vykonávajících činnosti podléhající hongkongské dani ze zisku jsou povinni v HK platit DPPO, a tudíž jsou poplatníky daně (s výjimkou zisků z prodeje kapitálového majetku). Zahraniční společnosti (včetně poboček těchto společností), které vykonávají činnost v HK a mají příjmy z HK zdrojů, jsou považovány za tuzemské společnosti (Deloitte, 2020).

3.2.2 Předmět daně z příjmů právnických osob

Předmětem DPPO v HK je příjem ze zdrojů v HK (s výjimkou zisků z prodeje kapitálového majetku). Pro určení zdroje zisku se používá tzv. funkční test (operation test), který slouží k identifikaci činnosti vytvářející zisk, a následně místa, kde je tato činnost vykonávána (Deloitte, 2020).

Pro účely DPPO se tedy v HK uplatňuje teritoriální princip a zdaňují se zde pouze příjmy pocházející z HK. Pokud společnost vykonává podnikatelskou činnost mimo HK, je osvobozena od daňové povinnosti a může se jednat o zahraniční společnost se statutem offshore, která zde nemusí platit daň (Parker Hill, 2022).

Hongkongská DPPO se nevztahuje na zisky plynoucí z použití zdrojů mimo HK. To znamená, že pokud společnost působí v Spojených státech amerických a nemá žádnou provozní činnost v HK, ale má zákazníky a dodavatele v HK, pak není povinna platit hongkongskou DPPO. Daňová povinnost vzniká pouze v případě, že společnost vykonává činnost v HK.

Státní příslušnost nebo země původu či sídla OS nemají na toto nařízení vliv, protože všechny subjekty podnikající v HK podléhají předpisům místních daňových orgánů (Sleek, 2022).

3.2.3 Sazba daně z příjmů právnických osob

Místní daňový systém je navíc velmi dobře organizovaný a regulovaný, což z něj činí jednu z nejoblíbenějších destinací pro zahraniční společnosti a podnikatele, kteří zde chtějí zahájit svou podnikatelskou činnost (Sleek, 2022).

Od dubna 2018 byl v HK zaveden dvoustupňový systém zdanění příjmů (tj. od ZO 2018/2019). Týká se jak PO, tak podniků bez právní subjektivity. Tento systém byl zaveden s cílem snížit daňové zatížení malých a středních podniků (Sleek, 2022).

Konkrétně zákonná SD z DPPO činí 15 % pro společnosti bez právní subjektivity a 16,5 % pro PO, ale pro zisky do 2 milionů HKD včetně platí režim dvojí SD ze zisku ve výši 7,25 % pro společnosti bez právní subjektivity a 8,25 % pro PO. Pro částky nad tuto hranici platí výše uvedené zdanění. Každá skupina přidružených společností může určit pouze jednu společnost, na kterou se bude vztahovat dvojí SD, aby se zabránilo zneužívání systému (Deloitte, 2020).

V HK existují v zásadě čtyři typy podmínek, za kterých je společnost vyňata z režimu dvoustupňové daně z příjmů. Tyto podmínky jsou následující (Sleek, 2022):

- Společnosti, které již uplatnily a podléhají poloviční SD (tj. 8,25 %) v rámci zvláštního daňového režimu.
- Příjmy, které podléhají zdanění u držitelů dluhopisů kvalifikovaných investorů, a vznikají jako úroky, zisky či výnosy, pokud již došlo k jejich zdanění poloviční SD.
- Příjmy plynoucí z kvalifikovaných dluhových nástrojů (QDI) jsou od daně osvobozeny nebo podléhají zvýhodněným SD. Proto nepodléhají dvoustupňové dani z příjmů.
- V případě koncernu může dvoustupňové sazby využívat pouze jeden „subjekt“ ze všech propojených subjektů. Aby mohla skupina využívat výhod dvoustupňové SD, musí si zvolit samostatnou PO.

3.2.4 Výpočet daňové povinnosti

V každém ZO se zdanitelný příjem v HK vypočítá úpravou zisků a ztrát za účetní období. Čistý příjem PO zahrnuje všechny druhy příjmů, ať už pocházejí z jejich hlavních činností, nebo ne. Patří sem například příjmy z pronájmů, příjmy z úroků, dotace, granty, licenční poplatky z práv duševního vlastnictví, směnky, náhrady příspěvků do penzijních systémů, depozitní certifikáty a jiná finanční pomoc (Sleek, 2022).

DPPO se vyměřuje za ZO, tedy ze zisků za účetní období končící v roce, za který se daň vyměřuje. V daném vyměřovacím období se platí předběžná daň na základě zisku z předchozího roku. Zaplacená předběžná daň se při vyměrování v následujícím roce použije proti dani ze zisku, která má být zaplacená ze zdanitelných zisků za daný vyměřovací rok. V případě ukončení činnosti podniku (s výjimkou určitých zákonem stanovených případů) se zdanitelné zisky vypočítávají ze zisků za období od konce základního období předchozího vyměřovacího období do data ukončení činnosti. (Inland Revenue Department, 2023).

Zjednodušeně je výpočet DPPO vysvětlen takto (Sleek, 2022):

- Odečtení nezdanitelných zisků, kdy se od čistého příjmu společnosti odečítají zisky, které nejsou předmětem daně.

- Odečtení kvalifikovaných nákladů na podnikání, kdy se odečítají náklady vynaložené na dosažení příjmů z podnikání.
- Odečtení nevyužitých ztrát, kdy se vzniklé ztráty odečítají od příjmů společnosti v témže ZO nebo se převádějí do dalších let a odečítají se od dalších příjmů v následujících ZO.
- Připočítání vyrovnávacích poplatků, což jsou dodatečné náklady vzniklé v případě, že příjmy z prodeje investičního dlouhodobého majetku (např. budovy, stavby, zařízení nebo stroje) převyšují jeho odpisovanou hodnotu (pořizovací cena majetku snižená o částku dříve uplatněných kapitálových úlev).
- Odečtení kapitálových odpisů v případě, že dlouhodobý majetek není odpisován a náklady vynaložené na pořízení dlouhodobého majetku. Ty nejsou pro daňové účely odečitatelné. Místo toho je možné využít daňových úlev ve formě kapitálových odpisů na počáteční kapitálové výdaje a roční odpisy opotřebení. Kapitálové úlevy se vztahují na investice do podnikatelských strojů nebo prostor, které slouží k vytváření zisku.

V minulosti se vyskytlo mnoho problémů při určování, zda byl příjem skutečně dosažen v HK. V důsledku toho správce daně vydal konkrétní manuál, jak určit zdroj příjmů u různých druhů zisků. Z Obecného hlediska lze kritéria shrnout tak, že společnosti vzniká daňová povinnost v HK, když zde má zřízenou provozovnu a zaměstnance, alespoň částečně je řízena z HK, má zákazníky a dodavatele v HK nebo zde skladuje materiál určený k prodeji (Parker Hill, v roce 2022).

Alternativně lze v souvislosti s touto problematikou využít celou řadu precedentů z předchozích soudních případů. Finanční správa HK (Inland Revenue Department) může v podobných případech taky pomoci, a to konkrétně poskytnutím informačního servisu (Inland Revenue Department, 2023).

Pro detailní schéma daňového přiznání právnických osob v HK viz. Příloha 3.

3.2.5 Daňové úlevy u právnických osob

V HK jsou podnikům nabízeny daňové úlevy ve formě preferenčního daňového režimu v určitých oblastech, které je třeba podporovat. Patří mezi ně následující (Deloitte, 2020):

- Zvýhodněná SD pro zajišťovny a pojišťovny provozující pojišťovací činnost v určitých regionech.
- Zvýhodněná SD pro korporátní centra všech peněžních operací (corporate treasury centers).
- Zvýhodněná SD pro společnosti zabývající se leasingem letadel a lodí.
- Odčitatelné výdaje na výzkum a vývoj.
- Osvobození od daně onshore a offshore fondů.
- Osvobození od daně ze zisků z emise dluhopisů.

3.3 Nemovité věci, sazby a zdaňovací období

Výpočet této daně v HK je ve srovnání s ČR poměrně jednoduchý a přímočarý. Daň z nemovitostí je vybírána v každém ZO od každé osoby, která vlastní pozemky, budovy nebo pozemky a budovy nacházející se v HK. SD činí 15 % z čisté vyměřené hodnoty dané nemovitosti. ZO je období v průběhu od 1.4. do 31.3. následujícího roku.

Čistá vyměřená hodnota se vypočítává na základě ocenitelné hodnoty vypočtené na základě příjmů z pronájmu²⁰, zaplacených nebo splatných vlastníkovi, jakož i z jiných příjmů vlastníka v souvislosti s poskytnutím práva užívat nemovitost. To znamená, že roční vyměření daně z nemovitosti vychází ze 100 % ročního příjmu z pronájmu nemovitosti sníženého o následující položky (Ho, Mak, 2021):

- všechny zaplacené sazby
- případné nedobytné pohledávky
- příspěvek nepřesahující 20 % příjmů z pronájmu souvisejících s výdaji na opravy a jinými výdaji na nemovitost

Daň z nemovitosti se ukládá na základě předběžného vyměřovacího základu. Úleva na dani je poskytnuta, pokud příjmy z pronájmu v předchozím roce převýší příjmy z pronájmu v běžném roce. Úleva je poskytnuta i v případě, že část posuzovaných příjmů z pronájmu tvoří nedobytné pohledávky (Ho, Mak, 2021, s. 95).

²⁰ Částka stanovena dle Inland Revenue Department, zahrnuje veškeré pojistné na nemovitosti, poplatky za služby a správu, opravy a výdaje placené nájemcem vlastníkovi

4 Porovnání daňového zatížení u osobní a korporátní důchodové daně

Komparace byla provedena s ohledem na výsledky deskripce odborných zdrojů a analýz materiálů provedených odborníky. Srovnání probíhá formou zaměření na konstrukční prvky následně:

- Poplatník daně z příjmů fyzických osob.
- Předmět daně z příjmů fyzických osob.
- Sazba daně z příjmů fyzických osob.
- Výpočet daňové povinnosti.
- Daňové úlevy u fyzických osob.

U každého z těchto bodů je charakterizována jeho forma v ČR a v HK. Následně je shrnuta aktuální situace na základě vlastního zpracování.

Komparace a výstupy z ní vytváří doporučení, která jsou provedena metodou syntézy. Tato syntéza shrnuje všechny relevantní informace a slouží jako podklad pro stanovení doporučení a návrhů na zlepšení podoby systému důchodového zdanění v ČR. Návrhy a doporučení směřují ke zlepšení situace v ČR.

Přínos komparace je stanoven s ohledem na skutečnost, že ve většině vyspělých zemí světa tvoří daňové příjmy více než 95 % celkových veřejných příjmů, a proto je potřeba neustále zvyšovat efektivitu daňového systému tak, aby fungoval co nejlépe. Komparací lze zjistit příležitosti ke zlepšení nedostatečně rozvinutých a kvalitních systémů a lze také například identifikovat postupy, které efektivně fungují v jiných zemích. Takové srovnání tedy může vést k vylepšení a zefektivnění daňového systému, primárně v ČR.

4.1 Všeobecná komparace

V ČR jsou daně považované za povinné zákonem stanovené odvody, které zabezpečují potřeby fungování státu (např. financování zdravotnictví, obrany, školství apod.) V HK je situace v podstatě stejná a v zásadě odpovídá tomu, jak se s daněmi zachází téměř ve všech zemích světa. Výběr a vyměrování daní se řídí aktuální legislativou, jejími předpisy a slouží k financování potřeb státu.

V obou zemích se k zajištění daňových příjmů používá daňová politika, tedy praktické uplatňování daňových nástrojů k ovlivňování sociálních a ekonomických procesů ve společnosti. Daně jsou nástrojem hospodářské politiky a přerozdělování příjmů. Daňové systémy a jejich politika se však v obou zemích liší svým obsahem.

Také ZO je v obou zkoumaných zemích odlišné a to tím, že v HK je ZO 1. 4. až 31. 3. kalendářního roku, zatímco v ČR je to zpravidla kalendářní rok, pokud poplatník nepoužívá jiné ZO (které však automaticky vychází z kalendářního roku).

Je třeba také poznamenat, že mezi oběma zeměmi platí dohoda o zamezení dvojího zdanění. Tato smlouva se vztahuje na všechny daně z příjmů vybírané jménem ČR nebo HK.

4.2 Konstrukce daně z příjmů fyzických osob a její komparace

Komparace struktury DPFO se zaměřuje na základní konstrukční prvky v podobě daňových poplatníků a předmětu DPFO, jakož i na výpočet daňové povinnosti a sazby DPFO či úlevy na dani pro FO.

V ČR je DPFO stabilní součástí daňového systému, problémem však je, že dochází k neustálým zákonným změnám jejích konstrukčních prvků. V případě HK nebylo zjištěno, že by k takovým změnám docházelo neustále. Od vzniku samostatné ČR se změnilo téměř vše, co se týká konstrukce systému DPFO, od sazby, přes výpočet až po stanovení konečné částky.

4.2.1 Poplatník daně z příjmů fyzických osob

V ČR jsou FO poplatníky DPFO, které se dále dělí na daňové rezidenty a daňové nerezidenty. Nerezidenti podléhají dani pouze z příjmů pouze ze zdrojů plynoucích z ČR. Jak již bylo uvedeno výše, tato problematika se řídí smlouvou o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a HK.

Poplatníky DPFO v HK jsou FO, které mají příjmy plynoucí z HK, i když nejsou rezidenty s trvalým bydlištěm nebo mají obvyklé bydliště v HK. Existují však určité výjimky (např. odměny členů představenstva, některé požitky v naturální podobě).

4.2.2 Předmět daně z příjmů fyzických osob

V ČR podléhají DPFO příjmy ze zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti, kapitálového majetku a ostatní příjmy. Zvláště důležité jsou v tomto ohledu příjmy ze

závislé činnosti, které tvoří až pětinu celkových daňových výnosů v ČR a které jsou vlastně daní ze zaměstnání.

V HK se celkový příjem FO nezdaňuje, což je v tomto ohledu rozdílné oproti ČR. V HK se tato kategorie DPFO vztahuje na příjmy z některého ze tří hlavních druhů příjmů. Jedná se o zisky plynoucí z obchodování nebo podnikatelské činnosti, příjmy ze mzdy a příjmy z pronájmu.

4.2.3 Sazba daně z příjmů fyzických osob

V ČR se používá metoda výpočtu daňové povinnosti daně vynásobením SD a ZD. Od tohoto ZD se odečítají daňové slevy a daňové zvýhodnění. Vzhledem k velkému počtu poplatníků podléhajících této dani vznikají při výpočtu výše daňové povinnosti určité situace. Ku příkladu FO podnikající mohou uplatnit stejné paušální výdaje jako poplatníci např. v případě příjmů z pronájmu.

Sazba DPFO činí 15 % pro část ZD do 48násobku průměrné mzdy a 23 % pro část ZD přesahující 48násobek průměrné mzdy.

V HK se lze setkat s různými sazbami DPFO ve vztahu k jednotlivým zdanitelným položkám, ale v případě více příjmů lze výši daňové povinnosti vypočítat za pomoci osobního výměru. S celkovým příjmem FO se tedy primárně nepracuje. Konkrétně se sazby DPFO v HK pohybují od 2 % do 17 %.

4.2.4 Výpočet daňové povinnosti

Příklad pro výpočet DPFO v obou zemích je uveden níže. V příkladu je vypočtena SD pro svobodného muže, který má příjem pouze ze zaměstnání a pro účely přepočtení kurzem a je víceméně pravdivou sumou, kterou může zaměstnanec vydělat za rok práce. Minimální mzda v roce 2022 činí sumu 16 200 Kč měsíčně, což v přepočtu na dvanáct měsíců tvoří částku 194 400 Kč ročně dle Ministerstva práce a sociálních věcí. V přepočtu je to 68 211 HKD. Tento výpočet vychází z tuzemské legislativy.

Pro stanovení daňové povinnosti v HK se používá elektronický výpočet, který zveřejňuje finanční správa sídlící v HK na svých internetových stránkách (Inland Revenue Department, 2023).

V tomto případě nemají daňoví poplatníci v HK žádnou daňovou povinnost, stejně jako tuzemští daňoví poplatníci. Je to dáno především tím, že sleva na poplatníka (30 840 Kč) nepřevyšuje celkovou daň před slevami (1 680 Kč).

V následující Tab. 4.1 jsou výpočty a tyto výsledky uvedeny podrobněji. Nejprve je v příkladovém modelu uveden výpočet DPFO v HK. Je vidět, že daňoví poplatníci nejsou povinni platit daň, i když neuplatňují žádné slevy na dani kromě slevy na poplatníka. Z této tabulky lze také odvodit formu slev, které lze v případě potřeby uplatnit.

Tab. 4.1 Příklad na výpočet daně z příjmů fyzických osob v Hongkongu

Celkové příjmy	68 211 HKD
Slevy na dani	
Sleva na poplatníka	132 000 HKD
Rodič samoživitel	0 HKD
Zdravotně tělesně postižený	0 HKD
Dítě	0 HKD
Závislí sourozenec	0 HKD
Závislí rodiče	0 HKD
Ve věku 55–59 let	0 HKD
Ve věku 60 let a více (nebo se zdravotním postižením)	0 HKD
Zdravotně tělesně postižená závislá osoba	0 HKD
Slevy celkem	132 000 HKD
Čistý zdanitelný příjem	0 HKD
Daňová povinnost	0 HKD

Zdroj: vlastní zpracování dle Inland Revenue Department, (2023)

Následující Tab. 4.2 shrnuje postup výpočtu DPFO v ČR. ZD slouží k výpočtu výše daně před slevami (součin SD a ZD). Od této částky daně se odečítají slevy (v tomto případě pouze slevy na poplatníka). Tuto daň platí poplatník po uplatnění uvedených slev. Stanovená částka pro výpočet činí 194 400 Kč ročně co je v přepočtu 68 211 HKD.

Tab. 4.2 Příklad na výpočet daně z příjmů fyzických osob v České republice

Příjmy od všech zaměstnavatelů	194 400 Kč
Základ daně ze závislé činnosti	194 400 Kč
Daň před slevami	29 160 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Daň po uplatnění slev	0 Kč
Doplatek / Přeplatek daně	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 586/1992

Současně však platí, že pokud je poplatník osobou samostatně výdělečně činnou nebo pobírá tyto příjmy a využívá odpočtu paušálních výdajů ve výši například 60 % kdy provozuje volnou živnost, nevzniká mu ani daňová povinnost. V příkladu (a v dalších ukázkových příkladech) je použit jednotný paušální odpočet výdajů o 60 %. Podle statistik Ministerstva průmyslu a obchodu je tato kategorie kategorií s největším počtem transakcí v ČR (tj. v roce 2022 bylo v kategorii volné živnosti zaznamenáno 2 334 150

živností z celkového počtu 4 077 526 živností). Z tohoto důvodu byl zvolen tento paušální výdaj (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2023).

Pokud živnostník uplatní 60 % paušál u již zmiňované částky 194 400 Kč, která se pro porovnání uplatní i v případě u OSVČ aby byl vidět rozdíl tak daňová povinnost nevzniká a doplatek / přeplatek na dani činí – 19 185 Kč ale protože se daňově mínus nepíše tak výsledkem je nula. Z níže uvedené Tab. 4.3, která počítá s příkladem příjmů z podnikatelské činnosti, vyplývá, že ZD činí 77 760 Kč a daň před slevami je 11 655 Kč, tj. nepřesahuje základní slevu na poplatníka. Paušální výdaje se počítají ve výši 60 % z příjmů z podnikatelské činnosti. Rozdíl mezi příjmy a paušálními výdaji je ZD, který je nutno zaokrouhlit na 100 Kč směrem dolů. Součin SD a zaokrouhleného ZD se pak vyznačuje jako výše daně před slevou. Od této daně před slevami se ještě odečtou slevy, pokud je poplatník uplatňuje. V následujícím příkladu se jedná pouze o základní slevu na poplatníka. Odečtením této slevy nevzniká žádná daňová povinnost.

Tab. 4.3 Příklad na výpočet daně z příjmů fyzických osob u OSVČ v České republice

Příjmy z podnikatelské činnosti	194 400 Kč
Paušální výdaje v hodnotě 60 %	116 640 Kč
Základ daně	77 760 Kč
Na 100 Kč dolů zaokrouhlený základ daně	77 700 Kč
Daň před slevami	11 655 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Doplatek / Přeplatek daně	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 586/1992

V rámci srovnání lze samozřejmě řešit i otázku, jak se postup řeší v případě vyšších příjmů, a to je detailně uvedeno v Tab. 4.4 kde je stanoven příjem ve výši 484 236 Kč. Částka vychází z metodiky výpočtu průměrné mzdy v roce 2022 dle českého statistického úřadu (ČSÚ) kde činila 40 353 Kč a s přepočtem na dvanáct měsíců tato tvoří 484 236 Kč. V HK činil průměr mezd měsíčně dle hongkongského statistického úřadu Census and Statistic Department (CSD) 17 635 hongkongských dolarů což ročně činí 211 620 HKD. Při této částce má poplatník v HK již daňovou povinnost, a to v hodnotě 2 777 HKD (nebo 7 914 Kč). Jak ukazuje následující Tab. 4.4, daňová úleva se odečítá od hrubého příjmu, nikoli však od celkové částky, která určuje čistý zdanitelný příjem. Nutno je tedy uvést jednotlivé slevy na dani jako je sleva na poplatníka, sleva na rodiče samoživitele, zdravotně tělesně postiženého nebo slevu na dítě. Spadají sem taky slevy na závislé sourozence nebo rodiče. Slevu je taky možno uplatnit na osoby ve věku 55 až 59 let nebo nad 60 let věku i v případě zdravotního postižení. Slevu lze uplatnit i

na zdravotně tělesně postiženou osobu, která je odkázaná na pomoc jiné osoby. Po sčítání výše uvedených slev vznikají slevy celkem a z nich je vypočten samotný čistý zdanitelný příjem. Součin čistého zdanitelného příjmu a SD pak určuje celkovou daňovou povinnost.

Tab. 4.4 Druhý příklad na výpočet daně z příjmů fyzických osob v Hongkongu

Celkový příjem	211 620 HKD
Slevy na dani	
Sleva na poplatníka	132 000 HKD
Rodič samoživitel	0 HKD
Zdravotně tělesně postižený	0 HKD
Dítě	0 HKD
Závislí sourozenec	0 HKD
Závislí rodiče	0 HKD
Ve věku 55–59 let	0 HKD
Ve věku 60 let a více (nebo se zdravotním postižením)	0 HKD
Zdravotně tělesně postižená závislá osoba	0 HKD
Slevy celkem	132 000 HKD
Čistý zdanitelný příjem	79 620 HKD
Daňová povinnost	2 777 HKD

Zdroj: vlastní zpracování dle Inland Revenue Department, (2023)

Pokud je zaměstnanec daňovým rezidentem ČR, tak mu vzniká daňová povinnost a ta je znázorněna v Tab. 4.5. Daň před slevami činí 72 636 Kč, a doplatek ve výši 41 796 Kč vzniká proto, že poplatník využívá pouze základní slevu na poplatníka (30 840 Kč). Využití samotného uplatnění slevy na poplatníka bylo zvoleno z důvodu, že bylo podáno cirká 1,6 mil. daňových priznání, kde většina poplatníků právě tuto slevu uplatňuje (Finanční správa, 2023e).

Následující Tab. 4.5 vysvětluje postup výpočtu. ZD ze závislé činnosti jsou příjmy všech zaměstnavatelů. Daň před slevami se vypočítá jako součin SD a ZD ze závislé činnosti. V tomto příkladu se od této daně odečte základní sleva na poplatníka a výstupem je daň po uplatnění slev.

Tab. 4.5 Druhý příklad na výpočet daně z příjmů fyzických osob v České republice

Příjmy od všech zaměstnavatelů	484 236 Kč
Základ daně ze závislé činnosti (100 Kč dolů)	484 200 Kč
Daň před slevami	72 630 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Daň po uplatnění slev	41 790 Kč
Doplatek / Přepatek daně	41 790 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 586/1992

Pokud živnostník uplatní 60 % paušál, daňová povinnost nevzniká a Doplatek / Přeplatek na dani činí 1 800 Kč. Daň před slevami činí 29 040 Kč, a tedy po odečtení základní slevy na poplatníka vznikne tato daňová povinnost. Postup výpočtu uvádí Tab. 4.6. Tento postup potvrzuje, že dochází k výše uvedené daňové povinnosti.

Tab. 4.6 Druhý příklad na výpočet daně z příjmů fyzických osob u OSVČ v České republice

Příjmy z podnikatelské činnosti	484 236 Kč
Paušální výdaje v hodnotě 60 %	290 542 Kč
Základ daně	193 694 Kč
Na 100 Kč dolů zaokrouhlený základ daně	193 600 Kč
Daň před slevami	29 040 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Doplatek / Přeplatek daně	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 586/1992

Celkově lze říci, že zdanění živnostníků v HK je charakteristickou situací, zejména s ohledem na tuto daňovou klasifikaci. Živnostníci jsou chápáni jako PO podléhající DPPO, ale mohou být také OSVČ (jako v ČR) a spadají do kategorie poplatníků DPFO. Finanční správa v HK uvádí následující příklad (Inland Revenue Department, 2023b).

Živnostník je jenom podnikatelským subjektem (tj. používá Sole proprietorship anebo živnostenské oprávnění k podnikatelským účelům). Pokud ve ZO dosáhne zdanitelného zisku ve výši 2 500 000 HKD, jeho daňová povinnost se vypočítá za použití dvou úrovní SD. Je to proto, že překročil minimální hranici, pro kterou je k dispozici pouze nižší SD (ta je v případě této společnosti stanovena na 7,5 %, což je méně než u ostatních PO). Vyšší SD je 15 % (která je rovněž stanovena níže než u ostatních PO, čímž je daňový systém pro živnostníky příznivější). Při nižší SD je živnostník zdaněn částkou 2 miliony HKD (což odpovídá 5,7 milionu Kč), a proto dluží 150 000 HKD (což odpovídá 4,27 milionu Kč). Při vyšší SD by zůstatek ve výši 500 000 HKD (což odpovídá 1 425 000 Kč) zaznamenal daňovou povinnost ve výši 75 000 HKD (což odpovídá 213 750 Kč) při této SD. Celkově by tak vznikla daňová povinnost ve výši 225 000 HKD (což odpovídá 641 250 Kč).

Konstrukce výpočtu DPPO pro tento příklad je uvedena v Tab. 4.7. V tomto případě je zdanitelný zisk rozdělen na dvě části podle jeho hodnoty. První část (tj. 2 000 000 HKD) podléhá SD 7,5 %. Zbývající částka pak podléhá SD ve výši 15 %. Vyčíslitelný

zisk vychází z čistého zisku auditované účetní závěrky ke konci roku v Obr. 4.1. V HK se koncem finančního roku rozumí poslední den v měsíci Březen.

Obchodní společnost XY

Výtažek z výkazu zisku a ztráty ke konci roku 31 Březen 20xx

	HKD	HKD
...
Čistý zisk		2 500 000

Obr. 4.1 Výtažek z výkazu zisku a ztráty

Zdroj: vlastní zpracování s pomocí dokumentů od Inland Revenue Department, (2023b)

Tab. 4.7 Ukázka zdanění daně z příjmů podnikatele sole proprietorship v Hongkongu

Vyčíslitelný zisk	2 500 000 HKD
Daň z prvních 2 000 000 HKD (7,5 %)	150 000 HKD
Daň ze zůstatkové sumy (15 %)	75 000 HKD
Daňová povinnost	225 000 HKD

Zdroj: vlastní zpracování s pomocí dokumentů od Inland Revenue Department, (2023b)

Pro samostatně výdělečně činného poplatníka DPFO z příjmů ze samostatné činnosti (tj. českého živnostníka) by tato daňová povinnost (ze základu 5,7 milionu Kč po přepočtu z 2,5 milionu HKD při použití slevy na poplatníka a 60 % výdajového paušálu) činila 854 742 Kč, což znamená, že živnostník v HK by podléhal nižší míře zdanění než v ČR (respektive v případě tohoto názorného modelu). Níže uvedená Tab. 4.8 potvrzuje výše uvedené informace.

Tab. 4.8 Třetí příklad na výpočet daně z příjmů fyzických osob u OSVČ v České republice

Příjmy z podnikatelské činnosti	5 700 000 Kč
Paušální výdaje v hodnotě 60 %	1 200 000 Kč
Základ daně	4 500 000 Kč
Na 100 Kč dolů zaokrouhlený základ daně	4 500 000 Kč
Daň před slevami	885 582 Kč
Základní sleva na poplatníka	30 840 Kč
Doplatek / Přeplatek daně	854 742 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 586/1992

Na konkrétním vypracovaném příkladu se potvrdilo, že živnostníci v ČR podléhají vyšší míře zdanění, než je tomu v případě živnostníků podnikajících v HK.

Dále pak bude charakterizován příklad konkrétního modelu zdanění příjmů manželského páru, kde jeden z manželů je zaměstnancem a druhý má příjmy z podnikání

jako živnostník. Poplatník je ženatý a jeho příjmy ze zaměstnání za ZO činí 361 000 HKD (1 028 850 Kč). Manželka je podnikatel na základě Sole proprietorship a její příjem ve společnosti za ZO činí 181 000 HKD (515 850 Kč). V tomto případě se manželé mohou rozhodnout, že jejich příjmy budou zdaněny jako společné příjmy, a mohou se tedy rozhodnout pro tento výhodnější režim a využít tzv. institut osobního výměru. To znamená, že daň lze v tomto případě optimalizovat. Následující výhodou je dostupnost dvou úrovně SD. V neposlední řadě je tu možnost odděleného zdanění příjmů. To znamená, že manžel zdaní částku ze svého příjmu a manželka zdaní příjmy své společnosti. (Inland Revenue Department, 2023b).

V následující Tab. 4.9 a Tab. 4.10 je uveden modelový příklad pro obě možnosti, který slouží k vyhodnocení výhodnější varianty a k ilustraci návrhu konstrukce zdanění těchto příjmů pomocí institutu osobního výměru. Pokud je pár zdaňován odděleně, celková daňová povinnost obou činí 17 395 HKD (v přepočtu 49 576 Kč). Od zdanitelného příjmu (mzdy) může manžel odečíst slevu na manželku, takže ZD po odečtení slevy činí 97 000 HKD (v přepočtu 276 450 Kč). Z této částky se pak vypočítá daňová povinnost podle zdanění v jednotlivých úrovních. Stejným způsobem se vypočítá i daňová povinnost manželky/manžela.

Tab. 4.9 Příklad zdanitelných příjmů manželů v Hongkongu

Zdanitelný příjem od manžela	
Příjem podléhající zdanění – mzda	361 000 HKD
Manželova sleva na dani	264 000 HKD
Základ daně po slevě	97 000 HKD
Daň (2 % z částky do 50 000 HKD)	1 000 HKD
Daň (6 % ze zbylé sumy)	2 820 HKD
Daň celkem	3 820 HKD
Zdanitelný příjem od manželky	
Zisk společnosti podléhající zdanění	181 000 HKD
Daň (7,5 % ze zisku)	13 575 HKD
Celková daňová povinnost obou manželů	17 395 HKD

Zdroj: vlastní zpracování s pomocí dokumentů od Inland Revenue Department, (2023b)

Další možností je využití institutu osobního výměru. V tomto případě je manželům zdaněn celkový příjem ve výši 542 000 HKD (v přepočtu 1 544 700 Kč). Po odečtení slevy na manželku/manžela od této částky se získá čistý zdanitelný příjem. Tento příjem se rozdělí na 50 000 HKD a zbytek, který se zdaňuje různými SD (viz. Tab. 4.10). V tomto případě činí celková daňová povinnost manželů 29 260 HKD. Použití institutu

osobního výměru se proto v tomto případě nedoporučuje, protože celková výše daně bude vyšší, pokud se individuální ocenění použije, než pokud se nepoužije.

Tab. 4.10 Příklad zdanitelných příjmů manželů v Hongkongu za pomoci využití institutu osobního výměru

Zdanitelný příjem obou manželů s využitím institutu osobního výměru	
Mzda manžela	361 000 HKD
Zisk ze společnosti manželky	181 000 HKD
Celkový příjem	542 000 HKD
Sleva na dani na manželku/manžela	264 000 HKD
Čistý zdanitelný příjem	278 000 HKD
Daň z prvních 50 000 HKD (2 % sazba daně)	1 000 HKD
Daň z dalších 50 000 HKD (6 % sazba daně)	3 000 HKD
Daň z dalších 50 000 HKD (10 % sazba daně)	5 000 HKD
Daň z dalších 50 000 HKD (14 % sazba daně)	7 000 HKD
Daň ze zbývajících 78 000 HKD (17 % sazba daně)	13 260 HKD
Celková daň	29 260 HKD

Zdroj: vlastní zpracování s pomocí dokumentů od Inland Revenue Department, (2023b)

4.2.5 Daňové úlevy u fyzických osob

Daňové úlevy pro FO mají v ČR podobu NČZD a položek odčitatelných od ZD. Jedná se o různé druhy příjmů, např. úroky z úvěrů na financování bytových potřeb, příspěvky na penzijní pojištění, příspěvky na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření, dary. V ČR se zákon v tomto ohledu opět potýká s problémem nepřehlednosti, neboť existují desítky různých podmínek souvisejících s předmětem daně nebo navazující na osvobození od daně.

Také HK nabízí řadu daňových slev, včetně různých daňových zvýhodnění. Patří mezi ně sleva pro poplatníky a sleva na manželku/manžele. Je možné identifikovat i různé daňové úlevy, které v ČR nejsou k dispozici jako možnost uplatnění rezidentních nákladů na péči o seniory nebo uplatnění úroků z úvěru na bydlení, které se platí za bydlení v HK a jakékoli parkovací místo pro auto umístěné ve stejné bytové zástavbě. Povinné a dobrovolné příspěvky do systému MPF neboli „mandatory provident fund“ v překladu „povinný podpůrný fond“ kde zaměstnavatel odvádí do tohoto fondu příjem zaměstnance ze svých vlastních zdrojů vynásobený 5 % ale jenom za určitých podmínek uvedených v Tab. 4.11 pro zaměstnance, který je placený na měsíční bázi. MPF byl zaveden v HK koncem roku 2000 jako chráněný rámcový systém pro odchod do důchodu pro občany HK a osoby s trvalým pobytem. Na měsíční bázi je nutné mít 5 % z akumulovaného

příjmu za měsíc jako povinný příspěvek do svého MPF, počínaje 60 dny po zaměstnávání u společnosti. Dobrovolné příspěvky jsou stále povoleny.

Z hlediska daní je režim MPF považován za jednu z odpočitatelných položek, jak je uvedeno v ustanovení vyhlášky o vnitrostátních příjmech, a je odečitatelný při výpočtu dostupného příjmu zaměstnance nebo osoby samostatně výdělečně činné. Počínaje rokem hodnocení 2015/16 bude maximální odvod 18 000 HKD (51 586 Kč) na základě celkového ročního povinného příspěvku za předpokladu, že měsíční příjem je 30 000 HKD (85 977 Kč) nebo více, a bude vypočítaná jako jedna ze zvýhodněných srážek. Dobrovolné příspěvky by nepřicházely v úvahu pro daňový odpočet. Ačkoli každý rok se mohou dít změny na základě oznámení ministra financí.

Tab. 4.11 Aplikace povinného podpůrného fondu

Měsíční příjem	Povinné příspěvky	Dobrovolné příspěvky	Přípustné srážky
10 000 HKD	6 000 HKD	-	6 000 HKD
10 000 HKD	6 000 HKD	3 000 HKD	6 000 HKD
20 000 HKD	12 000 HKD	-	12 000 HKD
30 000 HKD	18 000 HKD	-	18 000 HKD

Zdroj: vlastní zpracování podle Inland Revenue Department, (2023)

4.3 Konstrukce daně z příjmů právnických osob a její komparace

Komparace konstrukce DPPO v cílových zemích se zaměřuje na charakteristiku poplatníků a předmětů DPPO, následuje srovnání výše daňové povinnosti daně a výpočtu sazeb DPPO a srovnání úlev na DPPO.

4.3.1 Poplatník daně z příjmů právnických osob

V ČR jsou ve většině případů společnosti jako PO povinny platit DPPO. Tuto daň mohou platit i jiné subjekty, jak stanoví legislativa, v praxi se však téměř vždy jedná o společnosti s ručením omezeným, veřejné obchodní společnosti, akciové společnosti nebo komanditní společnosti, evropské společnosti nebo evropská hospodářská zájmová sdružení nebo evropské družstevní společnosti a družstva.

V HK spadají pod poplatníky DPPO osobní a OS, subjekty a správci osob vykonávajících činnosti podléhající hongkongské dani ze zisku, která má původ z HK (s výjimkou zisků z prodeje kapitálového majetku). Mezi typy subjektů patřících pod poplatníky DPPO patří Public limited company, Private limited company, Partnership a Proprietorship. Podobné typy OS existují i v ČR. Mezi podnikající společnost Partnership

patří například alternativní česká veřejná obchodní společnost a česká komanditní společnost.

4.3.2 Předmět daně z příjmů právnických osob

DPPO v ČR má podobu příjmů z veškeré činností a z nakládání s veškerým majetkem, tj. výsledku hospodaření před zdaněním. To znamená, že nemusí jít nutně o celkové příjmy poplatníka za dané období, ale o rozdíl mezi náklady a výnosy. Jsou to zejména výnosy, které určují samostatný ZD obsahující obecný daňový základ. Legislativa rovněž vymezuje příjmy, které se nepovažují za předmět DPPO.

Předmět DPPO v HK zahrnuje příjmy ze zdrojů (s výjimkou zisků z prodeje kapitálového majetku), kdy tyto vytváří zisk. Vyloučení zisků z prodeje kapitálového majetku z daně je běžným prvkem, který se vyskytuje i v ČR a je možno ho uznat za společnou charakteristiku. Unikátní pro hongkongskou DPPO je uplatňování teritoriálního principu, který je testován tzv. operačním testem. Následně jsou pouze příjmy na území HK předmětem daně. Pokud by OS vykonávala činnost mimo území HK (za účelem dosažení zisku), tak by se na tuto daňová povinnost nevztahovala. OS musí skutečně působit v HK. Projevit se to může tím, že má provozovnu v HK, zaměstnává tu skutečně zaměstnance, a řízení probíhá v HK (alespoň částečně), má v HK taky síť svých dodavatelů a zákazníků nebo sklad, kde se skladuje materiál určený k prodeji. V ČR tomu tak není.

4.3.3 Sazba daně z příjmů právnických osob

Sazba DPPO je v ČR na úrovni 19 %. Legislativa však může stanovit v některých případech i jiný typ sazby (objevuje se například nulová nebo 5 % SD).

Více sazeb DPPO existuje také v HK. Jedná se o zdanění, které má dva stupně daně a hlavním smyslem tohoto rozlišení je snížit daňové zatížení malých a středních firem a pomoci také podnikům bez právní subjektivity. Tento stimul se nevyskytuje v ČR, kde se na malé, střední a velké společnosti vztahuje 19 % SD (pokud nepodléhají jinému typu SD). V HK tak základní SD pro PO činí 16,5 %. Pro společnosti bez právní subjektivity je však sazba DPPO snížena pro zisky do výše 2 milionů HKD včetně, což při kurzu z 24.2.2023 odpovídá 5,7 milionu Kč (kurzy.cz, 2023).

Daňoví poplatníci s nižší mírou zisku tak profitují z toho, že nemusí platit stejné daně jako větší společnosti. To jim umožňuje investovat například do dalšího vývoje a inovací. Takové úlevy v ČR neexistují.

4.3.4 Výpočet daňové povinnosti

Konstrukce DPPO v ČR je jednodušší než konstrukce DPFO. Je to dáno prvky konstrukce a charakteristikami této konstrukce, nebo také i vlivem poplatníka na konstrukci daně (např. více možností výběru příjmů u FO).

V rámci konstrukce DPPO v HK se zahrne také úprava účetních zisků a ztrát za účetní období. V tomto případě se za příjem považují všechny příjmy PO.

Výpočet DPPO v ČR je založen na výpočtu ZD, uplatnění odpočtů od ZD, použití SD a stanovení možných daňových slev. Následně je stanovena konečná výše daně. Od ZD se odečítají odpočty daňových ztrát, výdajů na výzkum a vývoj, nákladů na podporu odborného vzdělávání apod. (jejich výpočet je popsán v předchozí části práce). Od této dílčí částky se dále odečítají dary vynaložené na veřejně prospěšné účely. Výsledkem je ZD po snížení o odpočty, který se zaokrouhluje na celé tisíce Kč směrem dolů. Tento ZD se vynásobí SD a vypočte se výška daně. Od částky daně se pak odečtou slevy, např. slevy na zaměstnance se zdravotním postižením. Tímto postupem se vypočítá konečná výše daňové povinnosti k DPPO.

HK nepoužívá k výpočtu DPPO přesně stejnou metodu z hlediska vzpomínaných konstrukčních prvků. Kromě toho je nutné určit, zda příjem vznikl v HK, či nikoli.

Podrobněji lze vysvětlit příklad modelu výpočtu daňového zatížení PO v HK a v ČR. Použity jsou zákonná ustanovení v případě ČR a podklady z hongkongského finančního úřadu – Inland Revenue Department (2023b).

Prvním rozebraným modelovým příkladem je hongkongská společnost, jejíž zdanitelný zisk za účetní období činí 2 000 000 HKD (v přepočtu 5 700 000 Kč). Vzhledem k tomu, že společnost podléhá hongkongské dani z příjmu, protože plní podmínky pro zdanění v HK a také si platí zálohy na daň, jak vyžadují předpisy, je povinna zaplatit daň ve výši 165 000 HKD (v přepočtu 470 250 Kč). DPPO se v tomto případě vypočítává na základě zdanitelného zisku a představuje částku daně prvního stupně (tj. 8,25 %) v závislosti na výši zisku. Daň se proto v tomto případě vypočítá jako součin zdanitelného zisku a SD podle příslušné SD.

Pokud v ČR dosáhne PO (např. akciová společnost) výsledku hospodaření před zdaněním ve výši 5 700 000 Kč nebo na přepočtu výše uvedené částky 2 000 000 HKD a neuplatní slevy na dani, její daňová povinnost bude 1 083 000 Kč (tj. 19 % z výsledku hospodaření před zdaněním).

Reprezentativní částka v předešlém příkladu byla zvolena na základě toho, že všechny částky včetně 2 000 000 HKD a méně podléhají SD 8,25 %. Částky nad zvolenou hranici by podléhali vyšší SD, ta je však znázorněna v dalším příkladu.

Z tohoto srovnání vyplývá, že DPPO v ČR je na vysoké úrovni, zejména pro malé podniky, které na vysoké zisky nedosáhnou. Pro porovnání v ČR by PO taky zaplatila na dani 1 083 000 Kč, kdežto v HK by tato částka činila 470 250 Kč.

Další modelový příklad (viz Inland Revenue Department, 2023b) se bude zabývat Hong Kongským poplatníkem DPPO, který daní zisk v rámci druhého stupně (tj. 16,5 %). Poplatník v tomto případě vykázal zdanitelný zisk ve výši 2 650 000 HKD (tj. ekvivalent 7 552 500 Kč). Prvních 2 100 000 HKD však bylo zdaněno nižší SD (tj. 8,25 %), z čehož vyplývá daňová povinnost ve výši 173 250 HKD (tj. 493 762 Kč). Částka 550 000 HKD byla následně zdaněna vyšší SD (tj. 16,5 %), což vedlo k daňové povinnosti ve výši 90 750 HKD (tj. 258 637 Kč). Celková daňová povinnost činí 264 000 HKD (tj. 752 400 Kč). Poplatník tak může využít výrazné daňové úspory oproti placení daně pouze druhou (vyšší) SD. Postup výpočtu je následně uveden v Tab. 4.12. SD se uplatní 16,5 % na celou sumu, při tom, aby daň byla 416 000 HKD (po přepočtu 1 185 600 Kč). Vyčísitelný zisk vychází z čistého zisku auditované účetní závěrky ke konci roku v Obr. 4.2. V HK se koncem finančního roku rozumí poslední den v měsíci Březen.

Obchodní společnost XY

Výtažek z výkazu zisku a ztráty ke konci roku 31 Březen 20xx

	HKD	HKD
...
Čistý zisk		2 650 000

Obr. 4.2 Výtažek z výkazu zisku a ztráty

Zdroj: vlastní zpracování s pomocí dokumentů od Inland Revenue Department, (2023b)

Tab. 4.12 Příklad na daň z příjmů právnických osob v Hongkongu

Zisk společnosti	2 650 000 HKD
Daň z prvních 2 000 000 HKD (při sazbě 8,25 %)	173 250 HKD
Daň ze zůstávajících 650 000 HKD (při sazbě 16,5 %)	90 750 HKD
Celková daň	264 000 HKD

Zdroj: vlastní zpracování podle Inland Revenue Department, (2023b)

V ČR by poplatník DPPO se ziskem před zdaněním ve výši 7 552 500 Kč a uplatnění slevy zaplatil daň ve výši 1 434 975 Kč.

Z toho vyplývá, že daňové zatížení PO v ČR je vyšší než v HK. Důvodem je především výše daně z příjmu, ale také to, že není možné použít různé SD, což má výhodu ve snížení celkové daňové povinnosti.

4.3.5 Daňové úlevy u právnických osob

V daňových systémech obou zemí lze daňové úlevy uplatňovat jak na FO, tak na PO. V případě ČR zahrnují úlevy na dani pro PO výdaje na výzkum a vývoj, odpočty na podporu odborného vzdělávání a slevy na dani na zaměstnávání osob se zdravotním postižením, jakož i další příjmy vymezené zákonem. V HK byly v některých oblastech přijaty preferenční daňové režimy, které však nejsou v ČR rozšířeny. Shoda však panuje například v možnosti čerpání daňových úlev pro výdaje na výzkum a vývoj.

4.4 Modelový příklad s využitím vybraných důchodových daní

V této části je cílem zdůraznit vzpomenuuté přímé daně, které tvoří daňové prvky a zhodnotit klady a zápory jednotlivých výpočtů daně u DPFO.

Petr Jan je FO, která žije se svou manželkou v domě v Havířov-Bludovice ale pracuje v Praze. Za rok 2022 má hrubou mzdu ve výši 626 556 Kč (průměrná hrubá měsíční mzda v Praze, ČSÚ, 2022a). Vykonává samostatnou živnost jako realitní makléř, který dosahuje zisk. Vlastní pozemek a na něm více budov jako například rodinný dům nebo garáž.

FO Petr Jan má za rok 2022 následující příjmy:

- Hrubá mzda ve výši 626 556 Kč a zálohu na daň ve výši 13 120 Kč.
- Příjem z realitního zprostředkování (volná živnost) ve výši 493 872 Kč (průměrný příjem realitního makléře, ČSÚ, 2022a). Skutečné výdaje činili 48 200 Kč.
- Příjem na podnikatelský účet z podílu na zisku ve výši 11 250 Kč.
- Příjem v podobě krátkodobého úvěru od banky ve výši 50 000 Kč.
- Příjem z nájmu bytu ve výši 211 222 Kč. Skutečné výdaje ve výši 74 222 Kč.
- Příjem z prodeje automobilu činil 220 000 Kč a ve vlastnictví byl 10 měsíců. Pořizovací cena byla 180 000 Kč. Náklady na opravu činili 40 000 Kč.

- Příjem v podobě ceny z veřejné soutěže ve výši 19 500 Kč.
- Příjem z nájmu osobního automobilu ve výši 18 000 Kč.

Má ztrátu z podnikání z roku 2019 ve výši 54 000 Kč, kterou si v tomto období uplatňuje. Dva krát v roce daroval krev (3 000 Kč za jeden odběr) a poskytl finanční dar Nemocnici s poliklinikou v Havířově (příspěvkové organizaci) ve výši 2 000 Kč. Zaplatil úroky ze stavebního spoření v částce 150 000 Kč. Na penzijním připojištění si zaplatil částku ve výši 22 000 Kč (od ledna-května 3 000 Kč / měsíc a červen-prosinec 1 000 Kč / měsíc) – 12 000 (automaticky). Dále zaplatil jednorázový členský příspěvek odborové organizaci v sumě 22 000 Kč. Svě dceři daroval finanční příspěvek v hodnotě 12 500 Kč. Zaměstnavatel přispíval poplatníkovi na životní pojištění, a to ve výši 24 000 Kč.

Poplatník pobíral od 1. prosince invalidní důchod 3. stupně (jedná se jen o jeden měsíc v daném roku). Manželka pobírá rodičovský příspěvek ve výši 65 000 Kč. Vychovávají spolu tři děti (dcery):

- Dceři Anně je 5 let, bylo za ni zapláceno školné 24 000 Kč a stravné 800 Kč.
- Dcera Amálie se narodila 15.09.2022 (dítěti jsou k 31.12.2022 tři měsíce).
- Syn Andrew má 21 let a žije ve společné domácnosti bývalé manželky.
- Dceři Olivii je 23 let a v současné době studuje magisterské studium na vysoké škole (daňové zvýhodnění uplatňuje manželka jako první dítě) – (nezapočítává se do daňového zvýhodnění).

Základ DPFO vznikne po sčítání všech DZD § 6–10 a odečtením případné daňové ztráty vzniklé v předcházejících ZO. Tento výpočet je uveden v Tab. 4.13.

Tab. 4.13 Výpočet základu DPFO

+	DZD § 6 příjem ze závislé činnosti	626 556 Kč
+	DZD § 7 příjem z podnikání	445 672 Kč (493 872 – 48 200)
+	DZD § 8 příjem z kapitálového majetku	11 250 Kč
+	DZD § 9 příjem z pronájmu	137 000 Kč (211 222 – 74 222)
+	DZD § 10 příjem z ostatních příjmů	0 Kč (220 000 – 180 000 – 40 000)
=	Souhrn DZD (§ 6–10)	1 220 478 Kč
-	Daňová ztráta za předešlé ZO	54 000 Kč
=	Základ DPFO	1 166 478 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Od výsledku základu DPFO je pak nutno odečíst NČZD a odčitatelné položky, které jsou uvedené v Tab. 4.14.

Tab. 4.14 Výpočet NČZD celkem

	Darování krve + dary	8 000 Kč (6 000 + 2 000)
+	Úroky	150 000 Kč
+	Penzijní připojištění	10 000 Kč
+	Členský příspěvek	3 000 Kč
=	NČZD celkem	171 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Po zjištění NČZD je konečně vypočten daňový základ a to tak, že se již vzniknutý základ DPFO odčítá od souhrnu NČZD zaokrouhlí na 100 Kč dolů. Daň je vypočtena vynásobením SD, která v tomto příkladu činí 15 %. Postup vysvětluje Tab. 4.15.

Tab. 4.15 Výpočet daně před odečtením slev

	Základ DPFO	1 166 478 Kč
-	NČZD celkem	171 000 Kč
=	Daňový základ	995 478 Kč
=	Daňový základ (po zaokrouhlení na 100 Kč dolů)	995 400 Kč
·	SD	15 %
=	Daň před odečtením slev	149 310 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pro tuto daň je ještě nutno v následujícím kroku uplatnit slevy na dani a ty jsou uvedeny v následující Tab. 4.16. kde vzniká daň po odečtení slev.

Tab. 4.16 Výpočet daně po odečtení slev

	Daň	149 310 Kč
-	Sleva na poplatníka	30 840 Kč
-	Sleva na manželku	24 840 Kč
-	Sleva na invaliditu	420 Kč (5 040 / 12 · 1)
-	Sleva za umístěné dítě	16 200 Kč
=	Daň po odečtení slev	77 010 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V posledním kroku se daňová povinnost vypočítá uplatněním daňových zvýhodnění a odečtem záloh, pokud existují. Tento postup je znázorněn v Tab. 4.17.

Tab. 4.17 Výpočet daňové povinnosti

	Daň po odečtení slev	77 010 Kč
-	Daňové zvýhodnění na 2. dítě (Anna)	22 320 Kč
-	Daňové zvýhodnění na 3. dítě (Alex)	6 960 Kč (27 840 / 12 · 3)
=	Daňové po odečtení daňových zvýhodnění	47 730 Kč
-	Zálohy	13 120 Kč
=	Daňová povinnost (Nedoplatek)	34 610 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Zjištěním po výpočtu daňové povinnosti daně z příjmů u českého plátce je nedoplatek, který činí 34 610 Kč, a tedy je nutno tento rozdíl doplatit. Podání daňového přiznání je nutné do 03.04.2023 a daň zaplatit do 01.07.2023.

Modelovým příkladem pro vysvětlení daně z příjmů nemovitých věcí navazuje na pokračování k zdanění stejného poplatníka. Poplatník je k 1.1.2022 majitelem rodinného domu o výměře 225 m² v obci Havířov-Bludovice, který má 3 nadzemní podlaží. Poplatník vlastní i jednotku o výměře 60 m² a garáž o výměře zastavěné plochy 15 m². Všechny tyto nemovité věci má uzpůsobeny tak aby neporušoval obecní vyhlášku města, která říká, že maximální zastavěná plocha pozemku činí 30 % celkové rozlohy pozemku. Jeho výměra pozemku činí 1 000 m² a rodinný dům s garáží a další jednotkou tvoří 300 m² plochy, a proto mu tuto výstavbu město povolilo.

Město Havířov, ve kterém se tento pozemek nachází má 72 000 obyvatel a stanovilo koeficient ve výši 3,5 dle § 11/3/a. Koeficient dle § 11/3/b je ve výši 1,5. Místní koeficient dle § 12 je ve výši 4.

V Tab. 4.18 je uveden výpočet pro rodinný dům, kterým poplatník disponuje. ZD je výměra tohoto domu, SD tvoří každé další nadzemní podlaží. Je tady nutno pracovat i s koeficientem, který je určen obcí podle počtu obyvatel. Daň poplatník zjistí, když vynásobí ZD od výsledné SD. Výslednou daňovou povinnost pak už jenom vynásobením Daně od místního koeficientu, který si určilo město.

Tab. 4.18 Rodinný dům o výměře 225 m² využíván k bydlení a má tři nadzemní podlaží.

ZD	225 Kč
SD	2 Kč
Zvýšení sazby daně za podlaží	$0,75 \cdot 2 = 1,50$ Kč
Koeficient dle počtu obyvatel	3,50
Výsledná sazba daně	$12,25$ Kč $[(2 + 1,50) \cdot 3,50]$
Daň	$2\,756$ Kč $(225 \cdot 12,25)$
Místní koeficient	4
Výsledná daňová povinnost	11 024 Kč $(3\,430 \cdot 4)$

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 4.19 určuje výslednou daňovou povinnost u jednotky, kterou součástí je spoluvlastnický podíl. ZD se násobí koeficientem 1,22 protože tak stanovil zákon v § 10/3/a. Dále SD za zastavěnou plochu je určena v § 11/1/a. Koeficient dle počtu obyvatel je dále násoben SD aby vyšla výsledná SD. Výsledná daňová povinnost je v závěru vypočtena jako výsledná SD násobená ZD. Výpočet je proveden v Tab. 4.19.

Tab. 4.19 Jednotka o výměře 60 m², kde součástí je i spoluvlastnický podíl na budově.

ZD	61 Kč (50 · 1,22)
SD	2 Kč
Koeficient dle počtu obyvatel	3,50
Výsledná SD	7 Kč (2 · 3,50)
Výsledná daňová povinnost	427 Kč (61 · 7)

Zdroj: vlastní zpracování

V neposledním řadě je poplatník též vlastníkem garáže. ZD u této jednotky je stanoven na základě zastavěné plochy, která je určena. SD u garáže je specifikována v § 11/1/c jako 8 Kč. Výsledná SD je zjištěna násobením SD a koeficientu. Daň se získá vynásobením výsledné SD a ZD. Výsledná daňová povinnost se pak už získá jen násobením daně od místního koeficientu. Tento výpočet je uveden v Tab. 4.20.

Tab. 4.20 Garáž o výměře zastavěné plochy 15 m².

ZD	15 Kč
SD	8 Kč
Koeficient dle § 11/3/b	1,50
Výsledná SD	12 Kč (8 · 1,50)
Daň	180 Kč (15 · 12)
Místní koeficient	4
Výsledná daňová povinnost	720 Kč (180 · 4)

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledná daň z nemovitých věcí tvoří po započítání všech nemovitostí 12 171 Kč. Tato daň je splatná do 31.05.2023 a 30.11.2023. Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí musí poplatník podat do 31.1.2023.

Následujícím modelovým příkladem je podobné zpracování DPFO v HK.

FO Jan Petr má za rok 2022 následující příjmy a výdaje:

- Hrubá mzda ze zaměstnání činí 750 000 HKD a příspěvek za koupi domu 144 000 HKD.
- Příjem z dividend ve výši 12 000 HKD od Hong Kong-Shanghai Banking corporation (HSBC).
- Příjem z pronájmu, jelikož poplatník koupil nemovitost A v Causeway Bay a od roku 2010 jí pronajímá za měsíční nájem 17 000 HKD. Sazba 1 700 HKD čtvrtletně a měsíční poplatek za správu ve výši 900 HKD byly hrazeny nájemcem.

- Příjmy z podnikání tiskařské společnosti sole proprietorship kde je pan Petr jediným vlastníkem. Zisk společnosti byl v roce 2021/2022 54 000 HKD (po odečtení schváleného charitativního daru ve výši 18 000 HKD, ačkoli požadoval celkový peněžní dar ve výši 20 000 HKD pro organizaci Hong Kong Community Chest – charitativní organizace v HK).
- Ostatní schválené peněžní dary charitativní instituci jsou 200 000 HKD.
- Roční předplatné v sumě 2 100 HKD na HKICPA, což je Hongkongský institut certifikovaných veřejných účetních a pro ACCA, což je Asociace autorizovaných certifikovaných účetních v hodnotě 1 600 HKD.
- Poplatky za účast na technických seminářích HKICPA za 14 600 HKD.
- Úroky z hypotéky placené Hang Seng Bank (místní HK bance) s ohledem na místo bydliště. Nemovitost je zcela ve vlastnictví poplatníka za 170 000 HKD.
- Úroky z hypotéky zaplacené Bank of China (banka se sídlem v Čínské lidové republice, ale zapsaná v HK) v souvislosti s hypotečním úvěrem na financování nákupu nemovitosti A v částce 123 000 HKD.
- Zaplacené pojistné na životní pojištění v sumě 10 000 HKD.
- Povinný příspěvek do systému MPF založeného zaměstnavatelem v hodnotě 12 000 HKD.

FO manželka pana Petra, paní Petrová je podnikající FO, sole proprietorship, majitelkou místní květinářské společnosti a ztráta této společnosti byla 160 000 HKD v roce 2021/2022. Příjem má poplatník z pronájmu, vlastnictvím nemovitosti B v Kowloon Tong (sloužila jako obchodně soukromá nemovitost), která byla po mnoho let ve společném vlastnictví s její matkou. Následně byla nemovitost pronajata za měsíční nájem 7 000 HKD. Sazba 700 HKD čtvrtletně byla placena nájemcem.

Pan Petr a paní Petrová mají jedno dítě ve věku 17 let, jsou svobodní a navštěvují denní vzdělávání v HK. Tyto osoby si taky zvolily osobní výměr za rok 2021/2022 a jejich výpočet daně je následující:

Nejprve je nutno vypočítat daň ze mzdy pana Petra, která je znázorněna v Tab. 4.21. V první části výpočtu je nutno získat čistý zdanitelný příjem před zvýhodněnými srážkami, která vznikne připočtením příspěvku na koupi domu k hrubému příjmu

a odečtem výdajů HKICPA. Tuto částku je nutno odečíst od zvýhodněných srážek jako jsou schválené charitativní dary, úrok úvěru na bydlení či příspěvek do schématu MPF. Výstupem je čistý zdanitelný příjem po uplatnění srážek a tady je nutno ještě odčítat různé slevy jako slevu pro vdané osoby nebo slevu na dítě. Výsledkem je čistý zdanitelný příjem.

Tab. 4.21 Daň ze mzdy pana Petra

	Hrubý příjem	750 000 HKD
+	Příspěvek na koupi domu	144 000 HKD
-	Předplatné HKICPA + náklady na sebevzdělávání	16 700 HKD (2 100 + 14 600)
=	Čistý zdanitelný příjem před zvýhod. srážkami	877 300 HKD
-	Schválené charitativní dary	200 000 HKD
-	Úrok úvěru na bydlení	100 000 HKD
-	Příspěvek do schématu MPF	12 000 HKD
=	Čistý zdanitelný příjem po zvýhod. srážkách	565 300 HKD
-	Sleva pro vdané osoby	264 000 HKD
-	Sleva na dítě	120 000 HKD
=	Čistý zdanitelný příjem	181 300 HKD
·	Progresivní daň (14 %)	13 382 HKD
=	Splatná daň ze mzdy	13 382 HKD

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek čistého zdanitelného příjmu z předchozí tabulky je nutno přepočítat progresivní SD abychom dostali daň splatnou ze mzdy. Výsledkem splatné daně ze mzdy je hodnota 13 382 HKD. Této hodnoty dosáhneme, když vynásobíme sazbu 14 % s hodnotou 31 300 HKD a k tomu přičteme sumu 9 000 HKD. Mj. ještě existuje možnost využití testu omezení, kde se čistý zdanitelný příjem po zvýhodněných srážkách vynásobí sazbou 15 % a to činí sumu 84 795 HKD.

Jelikož si poplatníci zvolili výpočet daně pomocí osobního výměru tak Tab. 4.22 zobrazuje podrobnou kalkulaci. Nejprve je nutno zjistit čistou zdanitelnou hodnotu, která je pomocí výpočtu vypracována v Tab. 4.23 a 4.24. Tato hodnota se připočte ke čistému zdanitelnému příjmu a vyměřenému zisku a odečte se od úrokových nákladů. Takto vypočtená suma před zvýhodněnými srážkami je odečtena od zvýhodněných srážek jako jsou schválené charitativní dary, úroky z úvěru na bydlení, ztráta z podnikání, pokud existuje, anebo povinný příspěvek (MPF). Ztrátu je možno převést od manželky/manžela pro zvýhodnění a vzniká snížený celkový příjem. Tento výsledek se pak očistí o slevu pro vdané osoby, slevu na dítě a vzniká celkový příjem po osobních příplatcích. Daň ze mzdy se pak už jen odečte od splatné daně a vzniká vratná daň.

Tab. 4.22 Osobní výměr p. Petra a p. Petrové v období od 1. 4. 2021 až 31. 3. 2022

		P. Petr	P. Petrová	Součet
	Čistá zdanitelná hodnota [1]	163 200 HKD	33 600 HKD	
+	Čistý zdanitelný příjem	877 300 HKD		
+	Vyměřený zisk	54 000 HKD		
-	Úrokové náklady	123 000 HKD		
=	Částka před zvýhod. srážkami	971 500 HKD		
Zvýhodněné srážky²¹				
-	Schválené charitativní dary ²²	202 000 HKD		
-	Úrok z úvěru na bydlení	100 000 HKD		
-	Ztráta z podnikání		160 000 HKD	
-	Povinný příspěvek (MPF)	12 000 HKD		
=	Suma před uplatněním ztráty	657 500 HKD	-126 400 HKD	
-	Ztráta převedená od manžela	-126 400 HKD	126 400 HKD	
=	Snížený celkový příjem	531 100 HKD	0 HKD	531 100 HKD
Osobní příplatky				
-	Sleva pro vdané osoby		264 000 HKD	
-	Sleva na dítě		120 000 HKD	-384 000 HKD
=	Celkový příjem po os. přípl.			147 100 HKD
	Daň splatná dle osob. výměru	8 710 HKD		
-	Daň ze mzdy	-13 382 HKD		
=	Vratná daň	-4 672 HKD	nelze použít	

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet v následující Tab. 4.23 a Tab. 4.24 je proveden pro zjištění čisté zdanitelné hodnoty u daně z nemovitých věcí p. Petra i p. Petrové s odkazem na bod [1].

Tab. 4.23 Výpočet daně z nemovitosti u pana Petra

	Nájem	204 000 HKD (17 000 · 12)
-	Zákonná srážka (20 %)	40 800 HKD
=	Čistá zdanitelná hodnota	163 200 HKD

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 4.24 Výpočet daně z nemovitosti u paní Petrové

	Nájem	84 000 HKD (7 000 · 12)
-	Zákonná srážka	16 800 HKD
=	Čistá zdanitelná hodnota	67 200 HKD
=	Podíl čisté zdanitelné hodnoty (50 %)	33 600 HKD

Zdroj: vlastní zpracování

²¹ Symbolizují také srážky, které nemusí být zahrnuty do výpočtu daně

²² Maximální odečitatelná částka za dary $(971\,500 + 14\,600 + 18\,000) \cdot 35\% - 18\,000 = 333\,435$ HKD

Na základě kalkulace osobního výměru manželů Petrových z Tab. 4.22 byla zjištěna vratná daň v hodnotě 4 672 HKD, kterou obdrží od finančního úřadu jako přeplatek. Podání daňového priznání je v tomto případě do data 31.07.2023.

Vzhledem k tomu, že DPFO je signifikantním zdrojem příjmů státního rozpočtu, byl v této práci vypracován komplexní modelový příklad pro srovnání DPFO v těchto zemích. Modelový příklad ukazuje, že navrhovaná podoba DPFO by mohla být lépe využita pro slevy a odpočty rodin s dětmi, rodičů samoživitelů a osoby s nízkými příjmy. Tímto způsobem může vláda pomoci chudší vrstvě obyvatelstva, zvýšit spotřebu a zároveň zajistit, aby neutrpěli příjmy státního rozpočtu.

Hongkongské zdanění je seriózní a systematictější při výpočtu daní. Je také snazší a uspořádanější k pochopení pro daňové poplatníky, kteří chtějí začít podnikat. Česká daň je ve srovnání s Hongkongskou poněkud komplikovaná, protože pro někoho, kdo není obeznámen s daňovým systémem a může potřebovat pomoc, existuje mnoho omezení. Výpočet daně z nemovitostí v ČR by mohl být také uspořádanější jako je tomu v HK. Jak je vidět na tomto modelovém příkladu, můžeme konstatovat, že v HK existuje vratná daň, pokud je výpočet záporný. Rozdíl mezi těmito zeměmi se vyskytuje v rozdílném období kalendářního roku, kde pro ČR je to období od 1.1. daného roku do konce téhož roku tedy 31.12., pro HK je toto období od 1.4. daného roku do 31.3. následujícího roku. Termín pro podání daňového priznání je také odlišný.

4.5 Diverzifikace přerozdělení důchodů v České republice a Hongkongu

Důchod je charakterizován jako pobíraný příjem, jehož rozdělení závisí na počtu členů domácností a výše jejich příjmů. Příjmová nerovnost se týká rozdílu mezi osobami s nejvyššími a nejnižšími příjmy ve společnosti.

K vyjádření míry nerovnosti v rozdělení příjmů lze použít Lorenzovu křivku, která zkoumá poměr mezi příjmy 10 % nejbohatších a 10 % nejchudších vrstev obyvatelstva. Celkový hrubý peněžní příjem jednotlivce označen v tabulce pro ČR i HK jako CHPP v daném roce je podělený dvanácti měsíci, a tak zjištěn měsíční příjem podle decilového rozdělení. Pro úsporu místa jsou hodnoty v Tab. 4.25 v tisících Kč. Pro sestrojení grafu je třeba vypočítat podíl kumulativního příjmu za daný rok v procentech a uvést jej spolu s podílem kumulativního příjmu příslušné populace. Pro výpočet kumulativního podílu

příjmů je třeba sečíst všechny příjmy odpovídající danému decilu a menším decilům a vydělit je součtem všech příjmů. Výpočet pro decil 2 a další decily se mírně liší od výpočtu pro decil 1, protože do výpočtu je nutno zahrnout i příjmy v nižších decilech. Níže uvedený modelový příklad porovnává příjmy v letech 2011 a 2021 pro ČR a HK. Vybrané roky byly zvoleny z důvodu, že nejzazší termín zpracovaných dat v HK byl rok 2011 a rok 2021 zase obdobím nejaktuálnějším pro ČR. Údaje byly získány a sestaveny z internetových stránek ČSÚ a CSD. Rozdělení příjmů je uvedeno v Tab. 4.25 níže.

Tab. 4.25 Rozdělení příjmů v ČR v číselných hodnotách

Decil	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
CHPP 2011	5,4	8,7	10,3	11,3	12,4	13,6	15,3	18,0	22,3	36,8
CHPP 2021	9,3	14,0	15,9	17,6	19,4	21,9	25,0	29,9	37,0	59,7

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, (2022b)

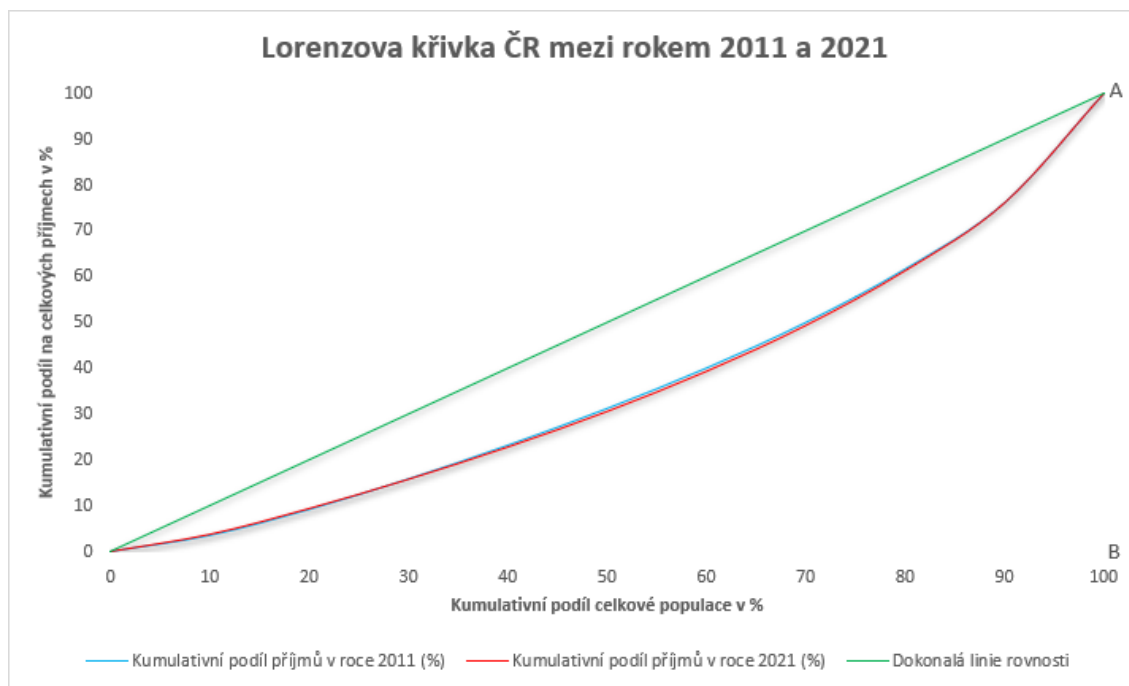
Kumulativní podíl obyvatelstva označen jako KPO a kumulativní podíl příjmů označen jako KPP je pak třeba vypočítat v procentních bodech a zadat do Tab. 4.26.

Tab. 4.26 Rozdělení příjmů v ČR v procentuálních bodech

KPO (%)	KPP v roce 2011 (%)	KPP v roce 2021 (%)
0	0	0
10	3,50	3,73
20	9,15	9,36
30	15,83	15,75
40	23,18	22,79
50	31,21	30,56
60	40,03	39,32
70	50,00	49,34
80	61,66	61,29
90	76,12	76,10
100	100,00	100,00

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, (2022b)

Na základě procentních podílů a číselných údajů vypočtených za pomoci předchozích dvou tabulek lze sestavit Lorenzovu křivku, která charakterizuje nerovnoměrné rozdělení příjmů v zemi mezi specifickou populaci. Je znázorněna na Obr. 4.3. Protože v ČR se nezaměstnanost drží na nízké úrovni poměrně dlouhou dobu je přerozdělování důchodů na velmi dobré úrovni a mělo by být příkladem pro ostatní krajiny. Toto tvrzení je možno doložit tiskovou zprávou úřadu práce ke konci roku 2022, kde se píše, že míra nezaměstnanosti byla v ČR nejnižší v Evropě, a to na úrovni 2,1 % ovšem podíl nezaměstnaných osob stoupl na 3,7 % což je stále lepší než průměr v Evropské unii.

Obr. 4.3 Znárodnění Lorenzovy křivky pro rok 2011 a 2021

Zdroj: vlastní zpracování za pomoci dat ČSÚ, (2022b)

Pokud se Lorenzova křivka blíží přímce absolutní nerovnosti charakterizované bodem 0BA u Obr. 4.3 a Obr. 4.4, znamená to, že příjem je v dané zemi rozdělen nerovnoměrně. Tento extrém značí, že příjem vlastní jenom jedna domácnost, co se ale ve skutečnosti nevyskytuje. Na jedné straně je velká vrstva chudých lidí a na druhé straně je malý počet bohatých lidí, kteří mají nejvyšší příjmy v zemi.

Rozbor pro Lorenzovu křivku dle datové analýzy pro HK se vytváří obdobným způsobem jako pro ČR. V Tab. 4.27 jsou zpracovány částky rozdělení celkového hrubého peněžního příjmu jednotlivce v HK znovu v hodnotě měsíčního příjmu podle decilového rozdělení.

Tab. 4.27 Rozdělení příjmů v HK v číselných hodnotách

Decil	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
CHPP 2011	175	120	141	146	327	274	248	174	261	490
CHPP 2021	221	107	111	109	224	235	235	180	316	929

Zdroj: vlastní zpracování dle CSD, (2022)

V Tab. 4.28 je uveden kumulativní podíl obyvatelstva a kumulativní podíl příjmů v procentech pro HK.

Tab. 4.28 Rozdělení příjmů v HK v procentuálních bodech

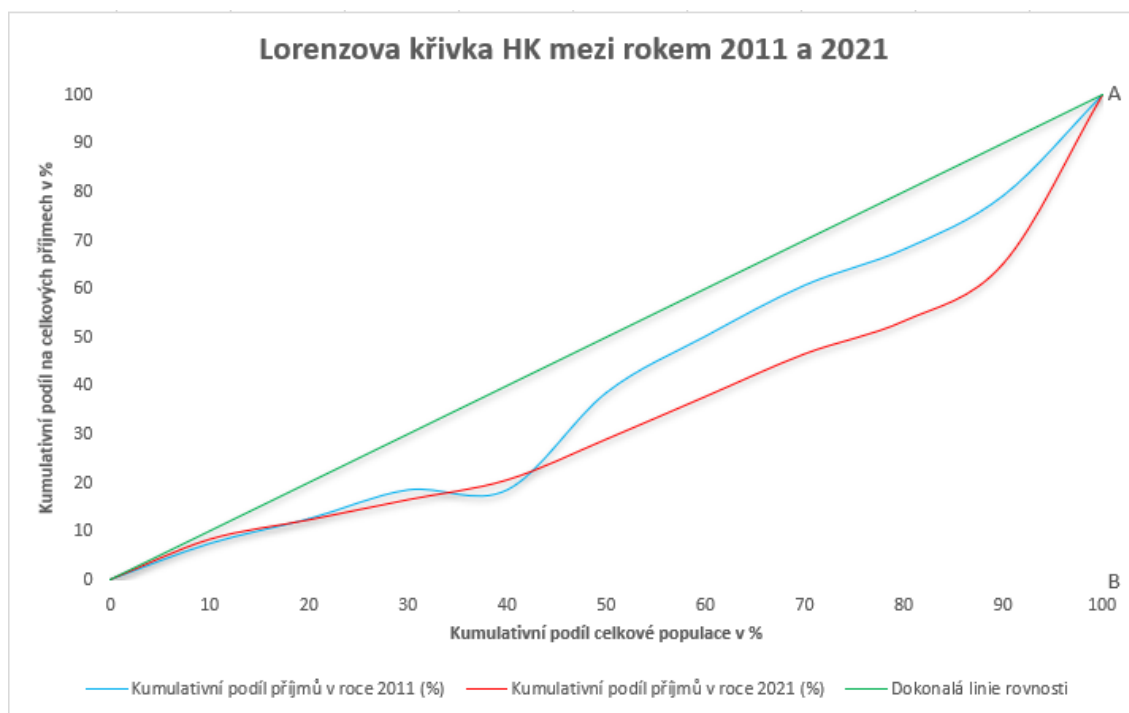
KPO (%)	KPP v roce 2011 (%)	KPP v roce 2021 (%)
0	0	0
10	7,43	8,30
20	12,52	12,31
30	18,50	16,47
40	18,50	20,55
50	38,56	28,96
60	50,20	37,77
70	60,72	46,56
80	68,12	53,33
90	79,20	65,18
100	100,00	100,00

Zdroj: vlastní zpracování dle CSD, (2022)

Obdobně je možno z výše uvedené tabulky vytvořit Lorenzovu křivku i pro HK. Takto vytvořená křivka se nachází na níže uvedeném Obr. 4.4.

Nárůst počtu domácností s nízkými příjmy v HK za posledních deset let byl způsoben především prudkým nárůstem ekonomicky neaktivních domácností a důchodců s nízkými nebo žádnými příjmy. Demografické změny, jako je rostoucí rozvodovost a stárnutí populace, urychlily růst počtu menších a starších domácností. Mezi tyto domácnosti patří domácnosti s jedním rodičem a důchodci s malým nebo žádným příjmem. Tyto domácnosti mají tendenci stahovat dolů rozdělení příjmů domácností. (Education Bureau, 2015).

Dále, education bureau také zmiňuje, že politiku redistribuce s nízkou příjmovou nerovností lze nalézt ve všech zemích a ekonomikách světa. V HK jsou daně ze mzdy progresivní a zvyšují se podle výše příjmu až do určité úrovně. Cílem návrhu je zacelit propast mezi rozdíly bohatých a chudých. Je všeobecně známo, že daně a transferové platby snižují příjmovou nerovnost ve většině ekonomik, ale jejich účinky se v jednotlivých zemích liší. Přerozdělování pomáhá odstraňovat nerovnost a podporuje soudržnost a stabilitu. Je také užitečným nástrojem pro bohaté, protože zmírňuje ekonomickou neefektivitu, která obvykle vzniká při vysoké příjmové nerovnosti. Příkladem vyrovnávání příjmů je zdanění a je účinným nástrojem, pokud jeho cílem je snížit příjmy mezi bohatými a chudými.

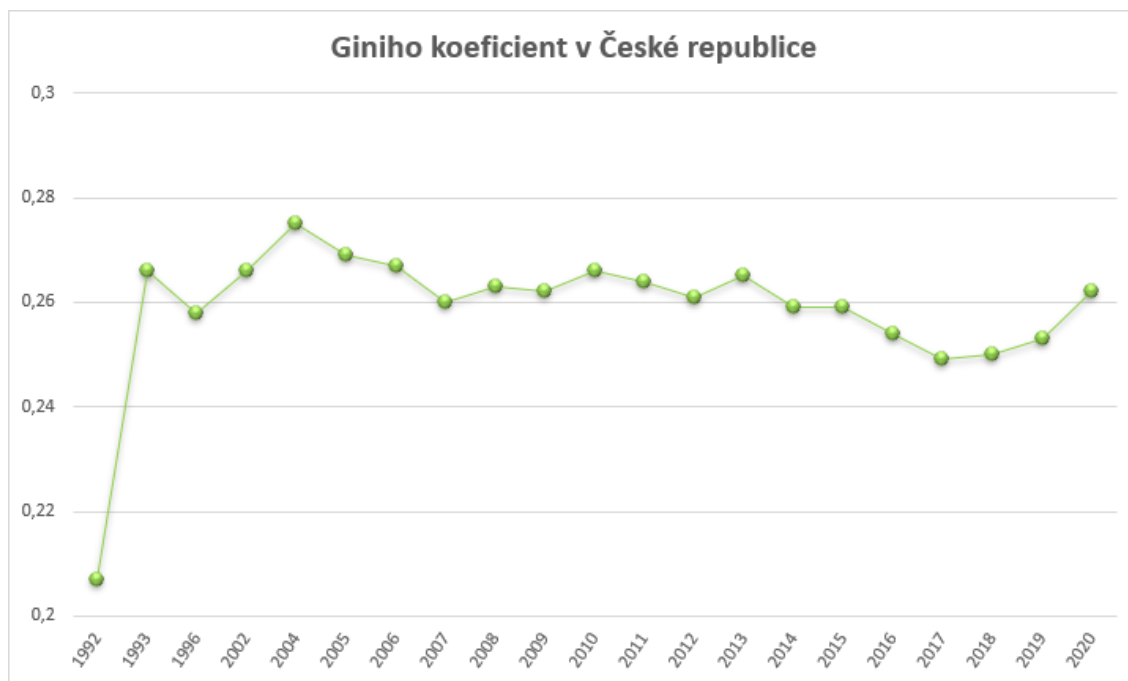

Obr. 4.4 Znárodnění Lorenzovy křivky pro rok 2011 a 2021

Zdroj: vlastní zpracování za pomoci dat CSD, (2022)

K měření nerovnosti se využívá taky Giniho koeficient, který nabývá hodnot mezi 1 až 0, kde 1 značí nejméně rozdělenou distribuci příjmů a 0 symbolizuje rovnoměrné rozdělení distribuce příjmů (Jurečka, 2018).

Giniho koeficient v ČR byl zpracován dle dat dostupných z online stránek The World Bank (2023) a ukazuje přerozdělení důchodu českých občanů. Je možno říct, že dle grafu je skutečně vidět rozdělení, které je většinou rovnoměrné. Zpracovaná data bohužel nebylo možné získat za určité období z důvodu často měnících se zákonů. V roce 1992 je zaznamenána největší rovnost hodnot mezi důchody a to kolem 0,21. Tuto skutečnost je možné vysvětlit rozdělením Československého státu. V příštím roce je vidět nárůst na 0,27. Kolem této jenom o něco málo měnící se hodnoty je pak možno pozorovat skoro konstantní hodnoty v následujících letech až po rok 2020, který je nejvíce aktuálním. Z tohoto důvodu můžeme hodnotit rozdělení v jednotlivých letech jako téměř ekvivalentní a spravedlivé, jak uvádí Obr. 4.5.

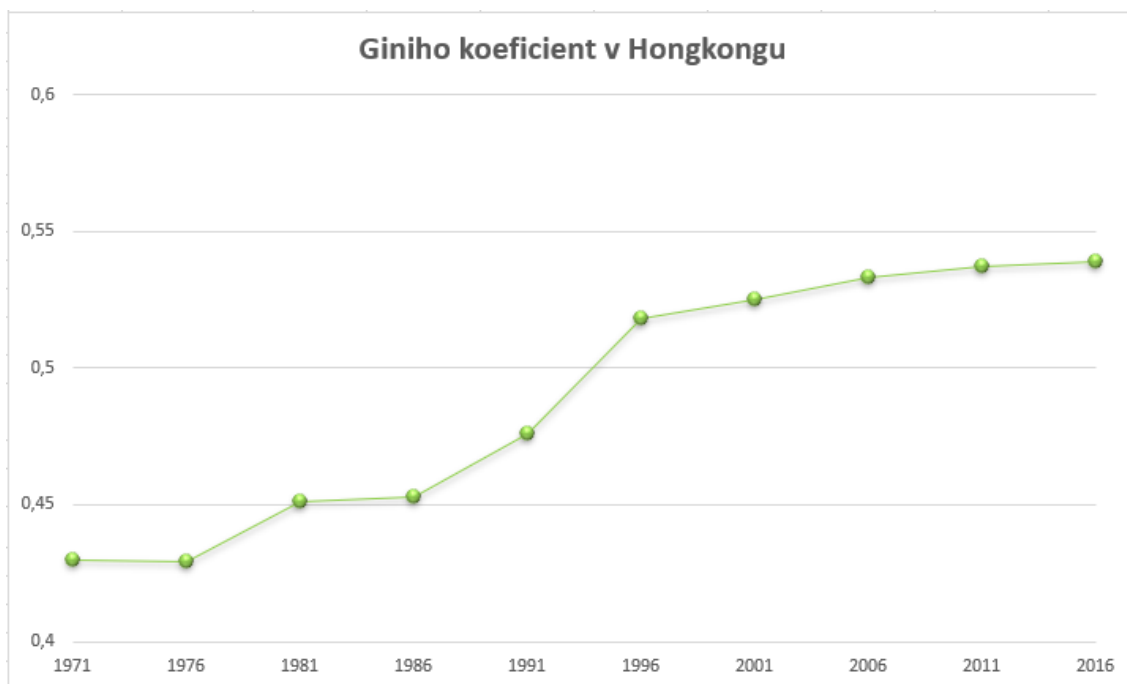

Obr. 4.5 Vývoj Giniho koeficientu v letech

Zdroj: vlastní zpracování za pomoci dat The World Bank, (2023)

Giniho koeficient byl zpracována na základě hodnot z CSD (2023). Na základě dat křivky Giniho koeficientu v HK na Obr. 4.6 je vidět velmi významný rozdíl v příjmech jednotlivých obyvatel. V roce 1971 byla jeho hodnota na nejnižší úrovni kolem bodu 0,43. Za posledních 40 let, příjmová nerovnost narůstala a vystoupala až na hodnotu přibližně 0,54 v roce 2016, kde dosáhla svůj vrchol. Navzdory vládním snahám o zmírnění chudoby zůstává město jedním z nejvíc nespravedlivých, co se příjmů týče. Trh s nemovitostmi je v HK považován za jeden z nejdražších na světě a je tak jasným příkladem rozšiřující se propasti v bohatství. Ostatně tuto propast potvrzuje i Lorenzova křivka.

Značným příkladem je, že rozdíly v příjmech rostou, a to není jev ojedinělý pouze v HK, protože rozdíl v příjmech bude mít tendenci se rozšiřovat společně s ekonomickým rozvojem. Rychle rostoucí ekonomiky většinou zaznamenávají ostrý nárůst Giniho koeficientu, kdežto pokles lze vysvětlit kvalitou odborových svazů, které soustavně vyjednávají lepší podmínky pro své zaměstnance nebo silnou tradicí blahobytu.

Obr. 4.6 Vývoj Giniho koeficientu v letech

Zdroj: vlastní zpracování za pomoci dat CSD, (2023)

4.6 Výstupy z komparace a možná doporučení

Srovnání ukázalo, že mezi daňovými systémy obou zemí existují rozdíly. Zároveň však nelze potvrdit, že jeden systém je lepší než druhý. Je to dáno tím, že je vždy nutné posuzovat individuální případ každého daňového poplatníka. Pro jednu OS může být vzhledem k charakteru její činnosti vhodnější hongkongský systém, zatímco pro jinou společnost může být vhodnější český systém. Podobně tomu může být i v případě FO, které jsou poplatníky DPFO. Tyto otázky je proto třeba vždy posuzovat individuálně.

Z obecného hlediska se však hongkongský systém jeví jako jednodušší a snazší. To ostatně uvádějí i odborníci. Pro všechny daňové poplatníky je jistě lepší, když je daňový systém snadno pochopitelný a pravidla jsou jasná. V takovém případě nehrozí nebezpečí opomenutí při výpočtu daně, například proto, že pravidla jsou příliš složitá nebo se příliš často mění specifická legislativa.

Daňový systém ČR tyto charakteristiky má, a proto lze na český případ aplikovat následující doporučení. Souhrnně řečeno, na příkladu daňového systému HK by ČR měla zavést následující zlepšení, pokud jde o DPFO a DPPO:

- Daňové zvýhodnění příjmů FO pro výdaje spojené s péčí o seniory v ČR.
- Dvoustupňová sazba DPPO ve prospěch malých a středních podniků v ČR.

- Zpřehlednění problematiky daní v ČR.

Daňové zvýhodnění příjmů fyzických osob pro výdaje spojené s péčí o seniory v České republice

Prvním návrhem je zavedení daňové slevy na péči o prarodiče nebo nezaopatřené rodiče v ČR. Tuto slevu by mohli poplatníci uplatnit např. v případě, že by platili za umístění svých rodičů nebo prarodičů v domově důchodců nebo v domácí péči.

Tento návrh by také mohl řešit demografické problémy, kterým ČR čelí, zejména stárnutí populace. Daňoví poplatníci by byli více motivováni k poskytování péče seniorům a k zabezpečení péči v domovech nebo ústavech pro seniory.

Tento argument lze podpořit následujícím příkladem. Daňový poplatník z HK umístí své rodiče do domova důchodců a platí 54 000 HKD ročně (tj. 153 900 Kč ročně) za náklady na péči, která činí dle spotřebitelské rady (2015) měsíčně minimálně 4 500 HKD. Tuto částku může daňový poplatník použít při výpočtu DPFO pro výpočet daňové povinnosti. Tato částka se odečte od čistého zdanitelného příjmu daňového poplatníka. Pokud není uplatněna sleva, snižuje se tím částka daňové povinnosti na 512 HKD z 2 777 HKD (tj. 1 459 Kč z 7 914 Kč). To potvrzuje i Tab. 4.29, kde je výpočet daňové povinnosti pro osobu uplatňující tento daňový odpočet nástupem do domova důchodců za účelem péče o starého rodiče. Tyto vstupní informace jsou rovněž rozebrány v předchozí části práce, konkrétně na příkladu v Tab. 4.4 Druhý příklad na výpočet DPFO v HK. Komparace potvrzuje, že daňoví poplatníci jsou na tom lépe a ušetří na daních.

Tab. 4.29 Příklad na uplatnění slevy na rodiče umístěné v domově důchodců

Celkový příjem	211 620 HKD
Slevy na dani	54 000 HKD
Sleva na poplatníka	132 000 HKD
Rodič samoživitel	0 HKD
Zdravotně tělesně postižený	0 HKD
Dítě	0 HKD
Závislí sourozenec	0 HKD
Závislí rodiče	0 HKD
Ve věku 55–59 let	0 HKD
Ve věku 60 let a více (nebo se zdravotním postižením)	0 HKD
Zdravotně tělesně postižená závislá osoba	0 HKD
Slevy celkem	132 000 HKD
Čistý zdanitelný příjem	25 620 HKD
Daňová povinnost	512 HKD

Zdroj: vlastní zpracování podle Inland Revenue Department, (2023)

V ČR poplatníci, kteří umístí své rodiče do domova důchodců a hradí jim péči, nemají v současné době na toto daňové zvýhodnění nárok. Platí vysoké daně a pak musí hradit další náklady na péči o seniory. Tím jsou tyto poplatníci znevýhodněni. Musí mít vyšší příjem, aby mohli platit za péči o své rodiče v domově důchodců, ale zároveň musí platit vyšší daně. Konkrétní situace daňových poplatníků se samozřejmě může lišit, ale při zjednodušeném pohledu se dá právě hovořit o tomto nevýhodném postavení. Zavedení daňových slev na péči o prarodiče a nezaopatřené rodiče je nástrojem, jak současnou situaci v ČR zlepšit.

Dvoustupňová sazba Daně z příjmů právnických osob ve prospěch malých a středních podniků v České republice

Druhým návrhem se pro ČR naskytuje zvážení použití dvoustupňové sazby DPPO pro malé a střední podniky v ČR. Malé a střední podniky se mohou potýkat s řadou problémů pramenících z nedostatku finančních prostředků pro svůj rozvoj. Vysoká daňová zátěž může jejich růst nadále brzdit. Mohlo by se zvážit zavedení dvou sazeb DPPO, které by se uplatňovaly podle velikosti daňového základu.

Současně by metoda výpočtu daňových plateb mohla vycházet ze systému v HK, přičemž daňové platby by se odvíjely od této SD do určité výše (nižší SD) (např. nižší SD by mohla činit 7,5 % do výše 4 milionů Kč, přičemž OS se ziskem nad 4 miliony Kč by platily tuto SD a na zbytek by byla využita SD vyšší).

Dvoustupňové SD mohou být opodstatněné v zemích, kde se vláda snaží podporovat podnikání. Protože malé a střední podniky jsou často páteří ekonomiky, zaslouží si určitou formu daňového zvýhodnění. Tento návrh však prospívá i větším společnostem, které tímto způsobem budou taky do určité výše platit nižší SD.

Ušetřené peníze mohou být použity na jejich vlastní rozvoj. Tento rozvoj povede ke zvýšení příjmů, což se v příštích letech projeví ve vyšších daňových příjmech. Díky této formě zdanění se ČR může stát atraktivní daňovou destinací i pro společnosti ze zemí, které nemají odstupňované sazby DPPO. Následující modelový příklad ukazuje, jak dvoustupňová SD ovlivní daňové povinnosti společností, včetně malých, středních a velkých účetních jednotek. Model předpokládá, že společnosti zdaňují celý svůj zisk a neuplatňují odpočty ani jiné daně. Jak ukazuje následující Tab. 4.30, pokud zdanitelný zisk malého a středního podniku činí 3 815 000 Kč, jeho daňová povinnost činí 724 850 Kč (při využití 19 %).

Tab. 4.30 Daňová povinnost malého účetní jednotky v České republice před doporučením

Zdanitelný zisk	3 815 000 Kč
Daňová povinnost (19 %)	724 850 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 4.31 odpovídá situaci po zavedení doporučení: zdanitelný zisk ve výši 3 815 000 Kč a nepřekračuje tak nejvyšší sazbu hranice 4 000 000 Kč. Malý a střední podnik tedy bude zdaněn SD 7,5 % a jeho daňová povinnost bude činit 286 125 Kč. V tomto modelovém příkladu se vychází na základě klasifikace malého a středního podniku dle kategorizace účetních jednotek (Česká republika, 1991). Oproti současnému stavu může takový podnik ušetřit na dani z příjmů celkem 438 725 Kč. To odpovídá 11,5 % zdanitelného zisku, což je poměrně velká částka, kterou mohou malé a střední podniky investovat do dalšího rozvoje.

Tab. 4.31 Daňová povinnost malé účetní jednotky v České republice po doporučení

Zdanitelný zisk	3 815 000 Kč
Daň z prvních 4 000 000 Kč (7,5 %)	286 125 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 4.32 se zaměřuje na daňové zatížení velké účetní jednotky v ČR před zavedením doporučení, tj. při použití SD 19 %. Při zdanitelném zisku 10 000 000 Kč by tato velká společnost měla daňovou povinnost ve výši 1 900 000 Kč.

Tab. 4.32 Daňová povinnost velké účetní jednotky v České republice před doporučením

Zdanitelný zisk	10 000 000 Kč
Daňová povinnost (19 %)	1 900 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pokud by byl návrh realizován, OS nejprve použije 7,5 % SD při víceúrovňovém zdanění pro zdanění sumy ve výši 4 000 000 Kč. Kč, čímž by vznikla daňová povinnost ve výši 300 000 Kč. Zbývající částka (6 000 000 Kč) by pak byla zdaněna SD 19 %. To stále vede k daňové povinnosti ve výši 1 140 000 Kč. Pokud se daňové povinnosti sečtou, celková daňová povinnost činí 1 440 000 Kč co ostatně potvrzuje Tab. 4.33.

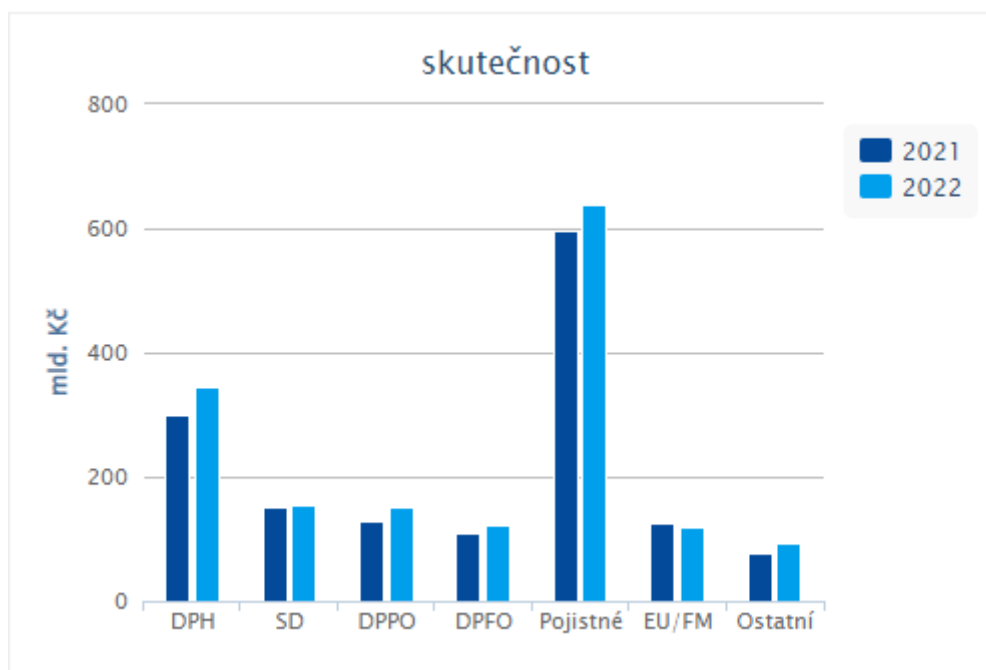
Tab. 4.33 Daňová povinnost velké účetní jednotky v České republice po doporučení

Zdanitelný zisk	10 000 000 Kč
Daň z prvních 4 000 000 Kč (7,5 %)	300 000 Kč
Daň ze zbylé částky (19 %)	1 140 000 Kč
Daňová povinnost	1 440 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

To by vedlo k daňovým úsporám ve výši 760 000 Kč (1 900 000 – 1 140 000) pro OS. Podobné případy existují i v HK. Na základě příkladů z takového přístupu lze očekávat různé pozitivní výsledky. Na druhou stranu je samozřejmě třeba vzít v úvahu dopad na státní finance. Za současných okolností totiž stát potřebuje vybrat co nejvíce daní, aby se vyhnul zadlužení. Vzniknuté ztráty však mohou být kompenzovány z následných zisků a rozvoje podniků.

Na následujícím Obr. 4.7 je možno vidět aktuální graf ministerstva financí ČR (2023), který zároveň dokazuje, že největší část příjmů státního rozpočtu netvoří DPPO s příjmem okolo 152 mld. Kč ale příspěvky z pojistného na sociální zabezpečení a to kolem 640 mld. Kč, proto se možnost zavedení daného opatření jeví jako opodstatněná.

Obr. 4.7 Příjmy státního rozpočtu za leden až prosinec

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky, (2023)

V rámci zohledňování daňových příjmů státu by bylo vhodné zavést v ČR jednotnou SD z nemovitostí 15 % jako je tomu v HK a v tomto případě by zase poplatníci odváděli mnohem vyšší příjem do státního rozpočtu. Odvod této daně by potom byl i mnohem přehlednější a jednodušší než dosud. Na základě trendu v předchozím grafu platí PO na DPPO obrovské množství daní na základě aktuálního trendu z minulých let, aby pokryli ztrátu, která jim vznikla v předchozích letech. Proto stojí za zvážení zvýšení DPFO, jak je vidět a byla by to z krátkodobého hlediska vhodná možnost, protože v dlouhodobém horizontu je jí možné pokrýt navrhovanou 15 % daní z nemovitostí.

Dlouhodobým účinkem je možné upřednostňovat uvalení daně na určité zboží každodenní potřeby (např. cigarety, plastové sáčky v obchodech, alkoholické nápoje...), aby se nejen kompenzovaly ztráty na dani, ale také dopad na propagaci toho, že tyto výrobky nebo produkty nespotebouvají.

Zpřehlednění daňové problematiky v České republice

Jako poslední návrh se nabízí zajištění transparentnosti daňových záležitostí v ČR. Toho lze dosáhnout několika způsoby. Zaprvé lze novelizovat legislativu, aby se celá problematika zjednodušila nebo se vyjasnily nejasnosti apod. To je však poměrně složitý úkol a může způsobit poměrně dost problémů. Za druhé lze zlepšit informační služby pro daňové poplatníky. Např. v HK poskytuje finanční správa poplatníkům rozsáhlé informace a různé případové studie, aby jim lépe objasnily, jak uplatňovat daň z příjmů. Mohou také nabídnout dostatečné poradenství. V ČR by měli poplatníci, kteří nemají dostatečné znalosti, využívat především placené služby daňového poradce a další služby specializovaných odborníků. Jedná se o placené služby, které jsou účtovány daňovým poplatníkům a tímto se jim lehce zvýší náklady na tyto služby. Navíc v případě nevyužití takové služby hrozí sankce za nedodržení některých daňových pravidel a nesprávná rozhodnutí a zhodnocení situace.

V ČR mohou daňoví poplatníci rovněž požádat Finanční správu o vydání rozhodnutí o závazném posouzení daňových důsledků skutečností, které nastaly nebo mají nastat, avšak pouze v případě, že to stanoví zákon, a po zaplacení poplatku za vydání takového rozhodnutí (Dušek, 2020, s. 31).

ČR se také může motivovat využíváním informačních služeb finanční správy v HK, rozšířit je a následně zpřístupnit subjektům daně pro přehlednější a jednodušší využívání. Zahrnutí zejména následujících bodů může být zárukou vytvoření a zprostředkování, aby bylo dosaženo výše uvedeného:

1. Vytvoření telefonní linky – finanční úřady mohou vytvořit telefonní linku, kde se mohou daňoví poplatníci ptát na různé situace.
2. Vytvoření informativní webové stránky – pro daňové poplatníky lze vytvořit informativní webovou stránku s různými vzorovými šablonami a tipy, radami a modelové příklady reálných případů z praxe.

3. Školení a přednášky pro daňové poradce a účetní – daňové úřady mohou zajistit různá školení a přednášky pro příslušné osoby, zejména pro odborníky v podobě daňových poradců a účetních.
4. Vytvoření e-learningových kurzů o základních daňových postupech – jako doplněk výukových materiálů lze vytvořit například e-learningové kurzy, které budou poskytovat různé vzdělávací informace.

Do budoucna lze uvažovat o vytvoření institutu osobního výměru, kde by daňoví poplatníci mohli diskutovat s daňovými orgány o daňové optimalizaci. Tento institut je funkční součástí v HK a nabízí daňovým poplatníkům možnost výhodnějšího zdanění jejich příjmů. Tato služba může být nabízena konkrétně jako součást informačního servisu. Celkově by informační servis měl vytvořit situaci, kdy daňoví poplatníci budou své příjmy zdaňovat jasným, transparentním a optimalizovaným způsobem.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo v rámci teoretické části využít metodu syntézy a deskripce pro jednotlivé prvky důchodové daně v České republice a v Hongkongu. Důraz byl kladen na daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Cílem praktické části práce bylo pak poskytnout České republice doporučení ke zlepšení konstrukce daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob za pomoci analýzy a komparace konstrukčních prvků českého a hongkongského systému daně z příjmů.

Struktura daných kapitol v této bakalářské práci byla rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se zaměřuje na daňové systémy ČR a HK, na kterých je proveden popis. Praktická část práce využívá získané teoretické poznatky a aplikuje je v praxi formou metod analýzy, syntézy a komparace. Dle hlubší struktury práce je v teoretické části nejprve u každé země charakterizován poplatník a předmět daně. Následně je zjištěna SD a pomocí ní byl vypracován výpočet daňové povinnosti. V práci jsou taky zmíněny daňové slevy a úlevy jak u FO, tak u PO. Doplnkově je v textu taky zmíněna paušální evidence nebo odpisování movitých věcí. V praktické části je pak už za pomoci znalostí mezi těmito dvěma zeměmi provedena komparace.

Při zpracovávání práce bylo zjištěno, že HK má dobře fungující daňový systém, což by mohlo být bráno jako inspirace pro ČR. Zatímco hongkongský daňový systém je často považován za příklad výhodného a jednoduchého, a především kvalitního daňového systému což o tuzemském daňovém systému říci nelze. Naopak, ČR se neustále potýká s různými problémy, které znemožňují označit zdejší daňový systém za kvalitní daňový systém. To je patrné i v oblasti DPFO a DPPO.

Jak ukazuje tento výzkum, v daňových systémech různých zemí existují značné rozdíly. Nejenže to vytváří mnoho příležitostí k provádění optimalizace daňových systémů, ale tyto rozdíly jsou také příležitostí pro země, aby v praxi identifikovaly pozitivní postupy. V daňových systémech ČR a HK existují rozdíly, které se projevují v oblasti DPFO a DPPO.

Tato práce je zaměřena na komparaci vybraných konstrukčních prvků a poskytuje údaje o důchodových daních v ČR a HK. Důchodové daně a jejich prvky jsou ve všech zemích velmi významnou složkou daňového systému, a tedy i důležitou součástí financování státu a jeho aktivit. Komparace je provedena zejména na oblastech poplatníka

a předmětu DPPO, sazby DPPO a výpočtu daňové povinnosti daně, daňových úlev u PO. Důchodové daně také pomáhají stimulovat ekonomiku, přitahovat zahraniční investice a zlepšovat životní podmínky obyvatel.

Z uvedené komparace vyplývá, že daňový systém a samotná konstrukce daně v ČR je složitější a méně transparentní, tento závěr je však pouze zobecněním (ČR může být transparentnější ve vztahu k jednotlivým poplatníkům). V celkové konstrukci daně u porovnávaných prvků existuje mnoho rozdílů, které vytvářejí daňové systémy jednotlivých zemí v oblasti DPFO a DPPO. Uvedené příklady rovněž potvrzují, že konstrukce daňového systému funguje odlišně pro různé celkové daňové zatížení FO a PO nebo se v případě konstrukce daně využijí rozdílné prvky nebo prvky podobné, ale jen v malém počtu případů se zcela stejnými položkami.

V návrzích a v řadách doporučení na zlepšení se zahrnují následující body a to, daňové zvýhodnění příjmů FO pro výdaje spojené s péčí o seniory v ČR. Dále dvoustupňová sazba DPPO, která zvýhodňuje malé a střední podniky v ČR. Je možno doporučit i zpřehlednění daňové problematiky v ČR.

Daňové zvýhodnění DPFO v ČR na výdaje na péči o seniory by mohla pomoci zmírnit některé demografické problémy, kterým ČR čelí. Dvoustupňová sazba DPPO zase nabízí českým malým a středním podnikům možnost snížit jejich daňové zatížení. HK ji zavedl a stal se jednou z nejoblíbenějších destinací pro podnikatele. Vyjasnění daňových otázek by pomohlo snížit nejasnosti ohledně zdanění příjmů FO a PO v ČR.

Důležitým cílem je také prozkoumat problematiku dvojího zdanění mezi ČR a HK a alokovat specifické konstrukční prvky důchodových daní mezi těmito dvěma zeměmi. Výsledky ukazují, že obě země uzavřely dohody o zamezení dvojího zdanění. Byly identifikovány určité podoby vybraných konstrukčních prvků zdanění důchodů mezi těmito zeměmi. Identifikace neodhalila konstrukční prvky, které by HK inspirovaly k napodobení ČR, což potvrzuje, že český systém zdanění důchodů není zcela ideální.

Výsledky této práce mohou pomoci zlepšit tuzemský daňový systém tak, aby byl transparentnější a „atraktivnější“ pro zahraniční investory. Příležitosti ke zlepšení českého daňového systému se objevují a nelze je ignorovat. Naopak by měly být využity. Tato práce by měla být dostatečným impulsem a inspirací pro příslušné zájmové skupiny k realizaci změn vedoucích ke zlepšení daňového systému. V práci byly použity metody deskripce odborných zdrojů, komparace, analýzy a syntézy. Vzhledem k tomu, že daňové

zákony se mohou různým způsobem měnit, byla tato práce vypracována za předpokladu odpovídající k 31.12.2022. V příkladech odpovídá pro srovnání jeden HKD hodnotě 2,85 Kč.

Jak je uvedeno v této práci, poskytuje koncept srovnání jednotlivých složek osobní daně pro obě oblasti. Je možno sice předpokládat, že česká daň z hlediska důchodové daně předvídá hrubý příjem, ale Hongkong posuzuje zdanitelný (vratný) příjem pomocí různých aplikací a výpočtů, jak nařizuje zákon. Pokud však budeme hovořit v sociologickém kontextu, můžeme předvídat ohled na ty s nižšími příjmy v HK ve srovnání s ČR. Navzdory tomu, že index Giniho koeficientu v HK je vyšší ve srovnání s ČR, daňový systém slouží spravedlnosti občanům za to, že neplatí hodně, a mohl by převést vrácení peněz dle osobního výměru příjmů jednotlivců v příštím roce.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

BRYCHTA, Ivan et al. *Účetnictví podnikatelů 2022*. 19. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2022. 560 s. ISBN 978-80-7676-351-7.

CLARK, Jean Franco Fernández *Hong Kong LTD*. USA: Jean Franco Fernández Clark, 2020. 60 s. ISBN 9798654102492.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Novela zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění zákona č. 210/2019 Sb.* 2019.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech*. 2012.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví*. 1991.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 586/1992 Sb., zákon České národní rady o daních z příjmů*. 1992.

DUŠEK, Jiří. *Daně z příjmů přehledy, daňové a účetní tabulky*. Praha: Grada Publishing, 2020. 208 s. ISBN 978-80-271-1438-2.

HANYCH, Michal et al. *Korporátní struktury a transakce*. Praha: Backstage Books, 2020. 84 s. ISBN 978-80-88049-21-0.

HEBNAR, Jan. *Obchod s Čínou bez rizika a se ziskem*. Praha: Mladá fronta, 2016. 224 s. ISBN 978-80-204-4183-6.

HO, Patrick Kin-wai; MAK, Po Lung. *Hong Kong Taxation and Tax Planning*. Hong Kong: Pilot Publishing, 2021. 820 s. ISBN 9789888652389.

JUREČKA, Václav. *Makroekonomie*. 2. vyd. Praha: Grada, 2013. 342 s. ISBN 978-802-4743-868.

JUREČKA, Václav et al. *Mikroekonomie*. 3. vyd. Praha: Grada, 2018. 400 s. ISBN 978-80-271-0146-7.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Mezinárodní zdanění příjmů: Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 360 s. ISBN 978-80-7552-688-5.

KRAJŇÁK, Michal. *Daň z příjmů fyzických osob v České republice*. Brno: CERM, 2022. 100 s. ISBN 978-80-7623-086-6.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. 269 s. ISBN 978-80-7598-165-3.

LAU MACPHERSON, Ayesha; OLESNICKY, Michael. *Hong Kong Taxation: Law and Practice*, 2018–19 Edition. Hong Kong: The Chinese University of Hong Kong Press, 2019. 1002 s. ISBN 9789882371071.

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2023: úplná znění platná k 1.1.2023*. 34. vydání. Praha: Grada Publishing, 2023. 312 s. ISBN 978-80-271-0023-1.

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Sdělení č. 49/2012 Sb. m. s.* 2011.

NOVÁKOVÁ, Lenka a Daniela KRÁLOVÁ. *Daň z příjmů fyzických osob v mezinárodním kontextu*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. 216 s. ISBN 978-80-7676-233-6.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

SKÁLOVÁ, Jana. *Daně v účetnictví*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. 220 s. ISBN 978-80-7676-344-9.

SLAVÍK, Jakub. *Finanční průvodce nefinančního manažera: jak se rychle zorientovat v podnikových a projektových financích*. Praha: Grada, 2013, 175 s. ISBN 978-80-247-4593-0.

STRAKOVÁ, Jarmila. *Malé a střední podniky v ČR – současnost a vize*. Praha: Grada Publishing, 2020. 200 s. ISBN 9788027116669.

ŠINDELÁŘ, Michal a Libuše MÜLLEROVÁ. *Účetnictví a daně kapitálových obchodních společností: pro všechny s.r.o. a a.s.* Praha: Grada Publishing, 2022. 160 s. ISBN 978-80-271-3459-5.

ŠIROKÝ, Jan a Michal KRAJŇÁK. *Základy daňové teorie*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 115 s. ISBN 9788074789281.

VANČUROVÁ, Alena a Hana ZÍDKOVÁ. *Daně v podnikání*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. 368 s. ISBN 978-80-7676-359-3.

VYCHOPĚŇ, Jiří. *Daň z příjmů 2022*. Vydání osmnácté. Praha: Wolters Kluwer, 2022. 527 s. ISBN 978-80-7676-356-2.

Článek v odborném časopise nebo ve sborníku z konference

KRAJŇÁK, Michal, et al. Je daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice progresivní?. *Politická ekonomie*, 2020, 68.5: 534-553.

PÍCHOVÁ, Romana. ANALÝZA VÝVOJE DANE Z PRÍJMU FYZICKÝCH OSOB V ČR/ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF TAX ON INCOME OF INDIVIDUALS IN THE CZECH REPUBLIC. *Mladá Věda* [online]. 2017, vol. 5, no. 1, s. 76-87.

Elektronické dokumenty a ostatní

ACCLIME. Personal income tax in Hong Kong. *Hongkong.acclime.com* [online]. 2023 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://hongkong.acclime.com/guides/personal-income-tax/>

Census and Statistic Department. Table E001: Number of domestic households by monthly household income and type of housing [Discontinued product]. *Www.censtatd.gov.hk* [online]. 2023 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.censtatd.gov.hk/en/EIndexbySubject.html?scode=500&pcode=D5250001>

Consumer Council. Huge difference among residential care homes charge with various miscellaneous items - choice #467. *Www.consumer.org.hk* [online]. 2015 [cit. 2023-05-04]. Dostupné z: https://www.consumer.org.hk/en/press-release/elderlyhome_0915

CREMAILH, Victor. Everything You Need To Know About Hong Kong Individual Income Tax In 2022. *Nnroad.com/* [online]. 2022 [cit. 2023-01-22]. Dostupné z: <https://nnroad.com/blog/hong-kong-individual-income-tax/>

ČSÚ. Průměrné MZDY - 4. čtvrtletí 2022. *Www.czso.cz* [online]. 2023a [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ci/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2022>

ČSÚ. Příjmy a životní Podmínky Domácností - 2022. *Www.czso.cz* [online]. 2022b [cit. 2023-04-24]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/prijmy-a-zivotni-podminky-domacnosti-7isum3msez>

DELOITTE. Hong Kong Tax Guide 2020. *Www2.deloitte.com/* [online]. 2020 [cit. 2022-12-17]. Dostupné z: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/cn/Documents/tax/ta-2020/deloitte-cn-tax-tap0382020-en-200806.pdf>

Education Bureau. Curriculum documents. *edb.gov.hk* [online]. 2023 [cit. 2023-05-02]. Dostupné z: <https://www.edb.gov.hk/en/curriculum-development/kla/pshe/curriculum-documents.html>

EY. Tax in Hong Kong. *Www.expat.hsbc.com* [online]. 2022 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://www.expat.hsbc.com/expat-explorer/expat-guides/hong-kong/tax-in-hong-kong/>

FINANČNÍ SPRÁVA. Kapitálové příjmy. *Www.financnisprava.cz* [online]. 2023a [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/kapitalove-prijmy>

FINANČNÍ SPRÁVA. Pronajímatel. *Www.financnisprava.cz* [online]. 2023b [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/pronajimatel>

FINANČNÍ SPRÁVA. Podnikatel (OSVČ). *W*www.financnisprava.cz [online]. 2023c [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/podnikatel-osvc>

FINANČNÍ SPRÁVA. Obecné informace. *W*www.financnisprava.cz [online]. 2023d [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/obecne-informace>

FINANČNÍ SPRÁVA. Daňové přiznání Dosud Podalo Více než 1,8 milionu poplatníků. *W*www.financnisprava.cz [online]. 2023e [cit. 2023-05-03]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/novinky/novinky-2023/danove-priznani-dosud-podalo-vice-nez-1>

INLAND REVENUE DEPARTMENT. A BRIEF GUIDE TO TAXES ADMINISTERED BY THE INLAND REVENUE DEPARTMENT 2021 - 2022. *W*www.ird.gov.hk [online]. 2021 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.ird.gov.hk/eng/pdf/2022/BriefGuide20212022.pdf>

INLAND REVENUE DEPARTMENT. Illustrative examples of the application and computation of two-tiered profits tax rates. *W*www.ird.gov.hk [online]. 2023b [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.ird.gov.hk/eng/faq/2trexample.htm>

INLAND REVENUE DEPARTMENT. Salaries Tax Computation. *W*www.ird.gov.hk [online]. 2023 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: https://www.ird.gov.hk/eng/ese/st_comp_2022_23/stcfrm.htm

INLAND REVENUE DEPARTMENT. Tax Rates of Salaries Tax & Personal Assessment. *W*www.gov.hk [online]. 2023 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.gov.hk/en/residents/taxes/taxfiling/taxrates/salariesrates.htm>

KURZY.CZ. HKD, hongkongský dolar - převod měn na CZK, českou korunu. *W*www.kurzy.cz [online]. 2023 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/kurzy-men/kurzy.asp?a=X&mena1=HKD&mena2=CZK&c=2000000&d=24.2.2023&convert=P%F8eve%EF+m%ECnu>

KYSELÁK, Pavel. Smlouva s Hongkongem o zamezení dvojího zdanění. *W*www.du.cz [online]. 2013 [cit. 2022-12-15]. Dostupné z:

<https://www.du.cz/33/smlouva-s-hongkongem-o-zamezeni-dvojeho-zdaneni-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVU4EiWycORAJ6kPMQ7qWJKklw/>

MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Plnění státního rozpočtu ČR za prosinec 2022. *Www.mfcr.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-26]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2023/pokladni-plneni-sr-49823>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Přehled o vývoji částek minimální mzdy. *Www.mpsv.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-01-04]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/prehled-o-vyvoji-castek-minimalni-mzdy>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Roční přehled podnikatelů a živností. *Www.mpo.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/rocní-prehled-podnikatelu-a-zivnosti--222295/>

MPF system MPFA. *www.mpfa.org.hk* [online]. 2021 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.mpfa.org.hk/en/mpf-system/mandatory-contributions/employees#anchor7>

PARKER HILL. Hong Kong. *Parkerhill.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-12-17]. Dostupné z: <https://parkerhill.cz/hong-kong/>

POKORNÁ, Lenka. Kdo zdaní své příjmy vyšší 23% sazbou daně?. *Www.podnikatel.cz* [online]. 2022 [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/kdo-zdani-sve-prijmy-vyssi-sazbou-dane/>

PWC. Hong Kong SAR. *Taxsummaries.pwc.com* [online]. 2022 [cit. 2022-12-17]. Dostupné z: <https://taxsummaries.pwc.com/hong-kong-sar/individual/taxes-on-personal-income>

PWC. Individual - Sample personal income tax calculation. *Pwc.com* [online]. 2023 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://taxsummaries.pwc.com/hong-kong-sar/individual/sample-personal-income-tax-calculation>

SLEEK. Guide to Corporate Tax Rates and Profit Tax in Hong Kong (2022). *Sleek.com* [online]. 2022 [cit. 2023-01-22]. Dostupné z: <https://sleek.com/hk/resources/hong-kong-profit-tax-guide/>

Socialindicators of Hong Kong. Gini coefficient: Social indicators of Hong Kong. *www.socialindicators.org.hk* [online]. 2018 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: <https://www.socialindicators.org.hk/en/indicators/economy/11.6>

Solitea, a.s. Zálohy na daň Z příjmu v roce 2023: Kdo, kdy a jak je musí platit, Money Blog. *Www.money.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/dane/musi-platit-zalohy-dan-prijmu/>

The World Bank. Gini index - czechia (2023) World Bank Open Data. *Data.worldbank.org* [online]. 2023 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: <https://data.worldbank.org/indicator/SI.POV.GINI?locations=CZ>

Úřad práce ČR. nezamestnanost-v-prosinci-mirne-vzrost-1. *uradprace.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/web/cz/-/nezamestnanost-v-prosinci-mirne-vzrost-1>

Seznam zkratek

CSD	Census and Statistic Department
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DZD	Dílčí základ daně
FO	Fyzická osoba
HK	Hong Kong
HKD	Hong Kongský dolar
Kč	Koruna česká
NČZD	Nezdanitelná část základu daně
OS	Obchodní společnost
PO	Právnická osoba
SD	Sazba daně
ZD	Základ daně
ZO	Zdaňovací období

Seznam příloh

Příloha 1 - Daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob v České republice

Příloha 2 - Daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob v Hongkongu

Příloha 3 - Daňové přiznání k dani z příjmu právnických osob v Hongkongu